

Analecta Grammatica

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF ILLINOIS
16 5 74

Quibus

Auctoritate Amplissimi Philosophorum Ordinis

orationem pro loco

Professoris P. Ordinarii in Universitate Albertina

Die 27. Maii h. XI. habendam

observantissime indicit

K. Lehrs.

Regimontii

IMPRESSERUNT SAMTER & RATHKE.

MDCCCXLVI.

C. I.

De Asclepiade Myrleano.

1. Heynius ad Apollodor. p. 1053 cum hoc Suidae loco uteretur „'Απολλόδωρος 'Ασκληπιάδου, εἰς τῶν Παναιτίου τοῦ 'Ροδίου φιλοσόφου καὶ 'Αριστάρχου τοῦ γραμματικοῦ μαθητῶν“, non dubitavit Asclepiadis nomini haecce adscribere: „seu filius seu discipulus: ita forte Asclepiades est Myrleanus e Bithynia grammaticus“. Quod tam crasso est filo, ut ne commemoratione quidem dignum videretur, nisi Werferus hoc se errore implicari passus esset (Asclep. Trag. reliqu. in Act. phil. Mon. T. II. p. 547), vir diligens et de Asclepiadis egregie meritis, ut tamen de Myrleano quid sciri posset quid non denuo quaerendum fuerit. Quid enim dicit Suidas? Apollodorum patrem habuisse nomine Asclepiadem: neque vero de discipulo dixit nec de Myrleano neque omnino hunc Asclepiadem ullo suo merito insignem vel litteris clarum fuisse sumere licet. Quasi vero Ἰλλεὺς ille vel Σιλλεὺς, pater Apollonii, vel Aristarchi pater filio cognominis, vel Eratosthenis sive ille Aglaus sive Ambrosius fuit, vel tot alii grammaticorum patres ipsi quoque illustres essent aut tale quid in singulis suspicari non esset admodum ridiculum. Discipulum vero cum Suidas 'Απολλόδωρος 'Ασκληπιάδου dixit non magis in-

telligi voluit, quam cum Ἐρατοσθένους Ἀγλαοῦ vel Διονύσιος Ἀλεξάνδρου vel Πλάτων Ἀρίστωνος vel quid non scribebat. Meminimus eundem errorem et in eodem quidem nomine nobis alibi notandum fuisse: „Ἀλέξανδρος ὁ Ἀσκληπιάδου γραμματικός“— inquit Stephanus s. Κοτυάειον et discipulum intelligi placuit Berkelio.. Sed hoc, in quod casu incidi, alio etiam modo ad Asclepiadem nostrum facere video. Quod simul monebo. Scilicet in E. M. s. δίκροος legitur: Ἀλέξανδρος δὲ ὅτι Ἀσκληπιάδης ἐν τῷ ἰ τῶν παντοδαπῶν παρὰ τὸ κόρος — Hoc mihi olim transpositione sanandum videbatur, ut Alexandrum ad Asclepiadem aliquem grammaticum recurrisset putarem. Meinekii vero Anal. Alex. p. 16 hoc ita emendat: Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ Ἀσκληπιάδου. Citari quidem non solet ita sed ὁ Κοτιάεὺς. Attamen Meinekii emendatio admittenda erit. Nam quod in Et. M. s. ἄχνη p. 181 ita scriptum est Ἀλεξάνδρεὺς δὲ ὅτι Ἀσκληπιὺς λέγει αὐτὴν παρὰ τὴν ἄξω μέλλοντα εἶναι, id Gudianum exhibet Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ Ἀσκληπιάδου. Commodum erit eadem opera Asclepiadis nomen exemisse ex Et. M. 157, 33: quo in loco depravato Ἀσκληπιάδην omnino non fuisse puto, sed Ἀσπληδόνα.

Sed illud Suidae testimonium, ut nullum est, sic abiicimus. Idem vero faciendum, quamvis molestius feramus, alio Suidae loco, eo ipso, in quo dedita opera de Myrleano Asclepiade grammatico expositum est. Is locus est: Ἀσκληπιάδης Διοτίμου Μυρλεανός. πόλις δὲ ἐστὶ Βιθυνία ἢ νῦν Ἀπάμεια καλουμένη. τὸ δὲ ἄνωθεν γένος ἦν Νικαεύς. γραμματικός. μαθητὴς Ἀπολλωνίου. γέγονε δὲ ἐπὶ τοῦ Ἀττάλου καὶ Εὐμενοῦς τῶν ἐν Περγάμῳ βασιλέων. ἔγραψε φιλοσόφων βιβλίων διορθωτικά. ἐπαίδευσεν δὲ καὶ εἰς Ῥώμην ἐπὶ Πομπηίου τοῦ μεγάλου. καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπὶ τοῦ ὧ Πτολεμαίου νέος διέτριψεν. ἔγραψε πολλά.

Dura conditio quod in tanta testimoniorum inopia vel quae aliquid indicii habere videantur aspernari cogimur. Etenim confirmandum est in illis Suidae verbis nihil inesse sani, atque de multis Asclepiadis quae scripta erant nunc ita confusa et commixta esse omnia, nullum ut inquirenti usum praeberere possint. Et certe non in unum hominem quae apud Suidam sunt cadere posse, complures viderunt, ex antiquioribus etiam, ut Jonsius et Vossius, quamquam non offenderunt alii, ut Pinedo et Holstenius ad Stephanum: postquam idem denuo monitum a Werfero p. 554 non debebat Weicherto accidere (Leben u. Ged. des Apollon. p. 151) ut sine suspitione transiret. An, ut ne de temporibus quidem quaeras, haec ipsa concinunt, ἔγραψε φιλοσόφων βιβλίων διορθωτικά, tum aliquot versibus interiectis ἔγραψε πολλά? Quod ipsum deterrere debebat Clintonem, ne exemptis verbis ἐπαίδευσε δὲ καὶ usque ad μέγαλου reliqua constare putaret. Tam instabili vero coniectura duos Asclepiades Myrleanos (v. ad annum 196 et in appendice de Graecis scriptoribus 108 et 173), seniore et iuniore, in fastos rettulisse nefas. Nam illum alterum quoque, quem in verbis ἐπαίδευσε δὲ καὶ εἰς Ῥώμην ἐπὶ Πομπηίου τοῦ μεγάλου agnovit, Myrleanum esse voluit: quasi hoc arte et ratione verisimilius esset quam non esse. Nec docuit, cum frequentissime apud veteres Asclepiadem Myrleanum, nihil ultra legamus, quo opinor epitheto ab aliis distingueretur, quo tandem insigni utrosque Myrleanos distinxerint. Sed ad Werferum redeamus. Is igitur, postquam Asclepiadis cuiusdam Alexandrini ex Schol. Aristoph. Nub. 37 mentionem fecerat, „eundem, inquit, intellexisse mihi videtur Suidas in lexico s. v. Ἀσκληπιάδης, qui posteaquam breviter de Asclepiade illo Myrleano exposuit, ita pergit (intercidisse autem nonnulla ab initio ap-

paret) ἐπαίδευσε δὲ καὶ εἰς Ρώμην ἐπὶ Πομπηίου τοῦ μεγάλου καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπὶ τοῦ ὧ Πτολεμαίου νέος διέτριψεν. ἔγραψε πολλά.“ Sed ne haec quidem inter se coniungi vel conciliari possunt. Nam si quis vel supremo anno quarti Ptolemaei decem si placet annos natus Alexandriae commoratus sit, eum etiamsi anno natali Pompeii Magni Romam advenisse statueris, iam tum invenies annorum fuisse centum et novem. Videndum igitur possitne alia pars Suidae verborum cum minore offensione connecti, ita fortasse: γέγονε δὲ ἐπὶ τοῦ Ἀττάλου καὶ Εὐμενοῦς τῶν ἐν Περγᾶμῳ βασιλέων. ἔγραψε φιλοσόφων βιβλίων διορθωτικά. ἐπαίδευσε δὲ καὶ ἐς Ῥώμην ἐπὶ Πομπηίου τοῦ μεγάλου. Hic quoque quantum vix ac profecto ne vix quidem potest concedamus: moratus sit is, de quo apud Suidam sermonem esse fingimus, ut sub Eumene et Attalo fuisse dici possit, anno eo Pergami, quo Attalus II. secundo Eumeni successit, 158 a. Ch., atque is tum annorum viginti fuerit: Romam vero accesserit quo tempore primum Sullae honoribus Pompeii gloriola accrescere coepit, anno aetatis eius vigesimo tertio: iam asside ad calculos, invenies Asclepiadem hunc Romam commigrasse, cum quinque et nonaginta annorum senex esset.

Ergo in hoc Suidae loco idem factum, quod saepe in hoc libro exploratum constat, et in ipsa grammaticorum historia illustrissimis quibusdam exemplis. Non uti licet tam depravato et distorto testimonio: firmiora circumspectienda.

2. Eorum, qui ad nos pervenerunt, primus Myrleano usus invenitur Parthenius Nicaeensis, qui in amatorio opere narrationem tricesimam quintam ex Asclepiadis Myrleani Bithyniacis derivavit. Parthenii natales probabiliter Meinekius ad annum fere nonagesimum

tertium a. Ch. rettulit (p. 257). Is uti Virgilio operam suam navavit in Graecis, ita Cornelio Gallo: huic enim excerpta illa de amoribus in suum usum facta transmisit, quippe cui haec quam maxime accommodata fore putaret, unde quaedam ex hoc genere a poetis breviter narrata perspiceret peteretque ipse quae versuum ornatu indueret. Cornelius Gallus natus anno a. Ch. 69 (hic enim verior videtur quam qui ferri solet 66, v. Voelcker de Gallo p. 17), obiit voluntaria morte aetatis suae anno quadragesimo tertio, a. Ch. 26. Cirim certe iam anno aetatis suae vigesimo quinto scripserat, anno aetatis trigesimo, a. Ch. 39, cum Virgilius eclogam sextam scripsit, carminibus in Graecis fabulis versatis clarus fuit, duobus annis post, cum ecloga Virgilio decima scripta, illud opus, quo maximam gloriam nactus est, elegias de Lycoride sua, certe iam coeperat condere (V. Vossium ad Virgil. et Voelckerum). Ponamus (fortasse non improbable videbitur prius factum) illo anno librum missum esse, 39. Tum igitur Myrleani Bithyniaca edita et Romae nota fuere. Inter priores eius opera hoc fuisse, cum adhuc in patria commoraretur, vix dubitari potest. Scripserit anno aetatis vigesimo quinto. Nullo igitur modo potest natus fuisse ante a. Ch. 64: immo aliquot certe annis ante. Neque enim eodem anno quo scriptus iam Romae excerptus fuerit, et vero Parthenius non tum scripsit, sed antea hos commentarios in suos usus confecerat. Nitor autem in illa epistola, de qua Meinekium, virum carissimum, suspiciosius locutum esse video, quia mihi quidem suspicionis indicia non patent, modo scabra quaedam emendatione ut mihi videtur necessaria tollantur.

Παρθένιος Κορνηλίῳ Γάλλῳ χαίρειν. Μάλιστα σοι δοκῶν ἀρμόττειν, Κορνήλιε Γάλλε, τὴν ἄθροισιν τῶν ἐρω-

τικῶν παθημάτων ἀναλεξάμενος ὥς ὅτι μάλιστα ἐν βραχυτάτοις ἀπέσταλκα· τὰ γὰρ παρά τισι τῶν ποιητῶν κείμενα, τούτων μὴ αὐτοτελῶς λελεγμένων, κατανοήσεις ἐκ τῶνδε τὰ πλεῖστα, αὐτῷ τε σοὶ παρέσται εἰς ἔπη καὶ ἐλεγεΐας ἀνάγειν τὰ μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἀρμόδια διὰ τὸ μὴ παρεῖναι τὸ περιττὸν αὐτοῖς, ὃ δὴ σὺ μετέρχῃ, χεῖρον περὶ αὐτῶν ἐννοήθης. οἶονεὶ γὰρ ὑπομνηματίων τρόπον αὐτὰ συνελεξάμεθα, καὶ σοὶ νυνὶ τὴν χρῆσιν ὁμοίαν, ὥς ἔοικε, παρέξεται.

Duobus locis haec oratio ferri non potest. Alterum non dubitamus ita corrigere: ἀρμόδια. μηδὲ διὰ τὸ μὴ παρεῖναι τὸ περιττὸν αὐτοῖς, ὃ δὴ σὺ μετέρχῃ, χεῖρον περὶ αὐτῶν ἐννοηθῆς. In altero, ubi genitivis illis absolutis τούτων — λελεγμένων offendimur, fortasse sufficiet rescripsisse τὰ γὰρ παρά τισι τῶν ποιητῶν κείμενα τούτων, μὴ αὐτοτελῶς λελεγμένα, κατανοήσεις — „Quae horum παθημάτων apud poetas quosdam exstant non dedita opera (sed παρέργως) narrata, ex his commentariis cognosces.“ Et in hanc quidem sententiam scripta fuisse vix dubium.

Sed ad Myrleani aetatem ut redeamus, vidimus quo fere tempore necessario prior fuerit: quo posterior colligitur ex amplo, quod apud Athenaeum servatum est, fragmento ex Myrleani libro de poculo Nestoreo, XI p. 488. a — 493 f. Ibi praeter veteres multis utitur recentiorum testimoniis: citantur Myro Byzantia, Sossibius, Aratus, Simmias, Posidippus*), — Aristarchus et

*) Videtur sub nomine σωρός epigrammatum librum edidisse, eum autem deinde retractasse, et ipsum titulum (irrisum fortasse) induxisse, ita ut postea haec recentior editio, quae simpliciter Ποσ. ἐπιγράμματα inscribatur, vulgo ferretur, ille σωρός rarius inveniretur. Haec mihi inesse videntur in schol. Ven. A, 101. — Titulum illum reddideris „Schütte“, qui melioris certe ominis fuit quam quod nos ausum vidimus „Schutt“.

Crates criticus, — Dionysius Thrax et Promathidas. Tum Apellen quendam toreuten commemorat, sibi aequalem: de cuius aetate aliunde non constat. Sed ex illis scriptoribus prior pars sub secundo Ptolemaeo fuit, Aristarchus et Crates sub sexto Ptolemaeo floruerunt, Aristarchi discipulus Dionysius Thrax (489. a. 492. a.), eique aequalis vel paulo posterior Promathidas Heracleota*).

Floruit igitur primo a. Ch. n. saeculo ita ut certe natales ante annum septuagesimum ponendi sint.

3. Natum hunc grammaticum Myrleae esse mihi in Suidae verbis inesse videtur: qui cum contra ponit τὸ δὲ ἄνωθεν γένος ἦν Νικαεύς, haudquamquam simplici τὸ δὲ γένος contentus, ipsum non tantum civem Myrleanum sed ibi natum dicere opinabar: patres quidem vel proavos olim ex Nicaea Myrleam sedem transtulisse. Comparaveram haec, quibus idem significari opinabar. Vit. Soph. ἀπιστητέον δὲ καὶ τῷ Ἰστροφ φάσκοντι αὐτὸν οὐκ Ἀθηναῖον ἀλλὰ Φλιάσιον εἶναι· εἰ δὲ καὶ τὸ ἀνέκαθεν Φλιάσιος ἦν, ἀλλὰ πλὴν Ἰστροῦ παρ' οὐδενὶ ἑτέρῳ τοῦτ' ἔστιν εὐρεῖν. Diog. La. VI, 101 τρίτος Μένιππος Στρα-

*) Id ex hoc loco certissimum est: Διονύσιος δὲ ὁ Θραῶς ἐν Ῥόδῳ λέγεται τὴν Νεστορίδα κατασκευάσαι τῶν μαθητῶν αὐτοῦ συνενεγκάντων τὰργύριον. ὅπερ Προμαθίδας ὁ Ηρακλεώτης ἐξηγούμενος τὴν κατὰ Διονύσιον διάταξιν φησι Attendit hoc Meinekius An. Al. 389, non attenderat Weichertus (de Apollonio p. 251), ad primorum cum Ptolemaeorum tempora referens. Nec potest sane ab eo Apollonius Rhodius quidquam mutuatus esse, et quo id uno loco ponitur in scholiis ad II, 911, in eo error est vel eorum qui haec scripserunt, vel quod potius crediderim, qui descripserunt. In scholiis vulgatis erat: τὴν δὲ περὶ Σθενέλου ἱστορίαν ἔλαβε παρὰ Προμαθίδα, τὰ δὲ περὶ τοῦ εἰδώλου αὐτοῦ ἔπλασε. Facile putaveris fuisse ἔλαβε παρὰ... ἔστι καὶ παρὰ Προμαθίδα: quamquam qui Parisinum exemplum scripsit iam depravatum invenit: in hoc enim est: τὰ μὲν οὖν περὶ τοῦ Σθενέλου τάφου παρὰ Προμαθίδα ἔλαβε, τὰ δὲ cet.

τονικεύς, Κὰρ τὸ ἀνέκαθεν. Pausan. II, 37, 2 δ δὲ ἤκου-
σα ἐπὶ τῇ καρδίᾳ γεγράφθαι τῇ πεπονημένῃ τοῦ δρειχά-
λου... Ἀρρίφῶν εὔρε, τὸ μὲν ἀνέκαθεν Τρικωνιεὺς τῶν
ἐν Αἰτωλίᾳ, τὸ δὲ ἐφ' ἡμῶν Λυκίων τοῖς μάλιστα ὁμοίως
δόκιμος. Suid. Ἑρακλειδῆς Εὐφρονος φιλόσοφος Ἑλακλείας τῆς
Πόντου, τὸ δὲ γένος ἄνωθεν ἀπὸ Δάμιδος ἐνὸς τῶν ἡγησαμένων
τῆς εἰς Ἑράκλειαν ἐκ Θηβῶν ἀποικίας. Id. Θέων σοφιστῆς λό-
γων ῥητορικῶν, γεγονὼς ἀπὸ τῆς ἱερᾶς Μαρκέλλης τό γε ἀνέ-
καθεν, τὸ δὲ ἐξ ὑπογούου πατρόθεν ἀπὸ Ἐκδικίου διδασκάλου καὶ
τούτου τέχνης ῥητορικῆς). — Stephano autem Byzantino s.
Νίκαια : ἐξ αὐτῆς Ἰσίδονος καὶ Ἀσκληπιάδης καὶ Παρθένιος καὶ
Ἀπολλόδωρος καὶ Ἐπιθέρης ὁ γραμματικὸς, unde doctissimi
viri grammaticum nostrum Nicaeae natum putabant (v.
Mein. Parthen. 256.) alium significari putabam. Quid
enim obstat quo minus in tot Asclepiadis philosophis,
grammaticis, medicis, historicis**) Nicaea aliquem oriundum
fuisse putemus a Myrleano diversum? — Bithyniam ur-
bem praeter Suidam testatur Steph. Byz. Μύρλεια πόλις
Βιθυνίας ἡ νῦν λεγομένη Ἀπάμεια — ὁ πολίτης Μυρlea-
νός, ὡς Ἀσκληπιάδης Μυρλεανὸς ἀναγράφεται. Neque du-
bito quin apud Strabonem, ubi illustres Bithynos recen-
set (XII. p. 566), eiusdem mentionem fuisse recte suspi-
catus sit Werferus: qui locus nunc labem contraxit:
Ἄνδρες δ' αἰετιόλογοι κατὰ παιδείαν γεγονάσιν ἐν τῇ Βιθυνίᾳ
Ξενοκράτης τε ὁ φιλόσοφος καὶ Διονύσιος ὁ διαλεκτικὸς καὶ

*) De Simonide Amorgino, Samo qui ipse Amorgum mi-
gravit, sic: ἦν δὲ τὸ ἐξαρχῆς Σάμιος, ἐν δὲ τῷ ἀποικισμῷ
τῆς Ἀμοργοῦ ἐστάλη καὶ αὐτὸς ἡγεμὼν ὑπὸ Σαμίων.

**) Arrian. exp. Al. VII, 15 Ἀριστοῦ δὲ καὶ Ἀσκληπιά-
δης καὶ Ῥωμαίους λέγουσιν ὅτι ἐπρέσβευσαν — Ex hoc uno
loco apud Sancrucium exam. crit. p. 63 inter rerum Alexandri
scriptores (et quidem inter eos qui nomine tenus noti sint)
habes Asclepiadem Myrleanum.

Ἰππάρχος καὶ Θεοδόσιος καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μαθηματικοὶ Κλεοφάνης τε ῥήτωρ ὁ Μυρλεανὸς Ἀσκληπιάδης τε ἱατρός ὁ Προυσιεύς. Quae sic fere scribenda erunt (etenim Werferi emendatio, p. 551, cum recta loquendi ratione non constat): Κλεοφάνης (vel potius Κλεοχάρης, v. Ruhnken. ad Rutil. p. 5) τε ῥήτωρ ὁ Μυρλεανὸς Ἀσκληπιάδης γραμματικὸς ἱατρός τε ὁ Προυσιεύς. Eustathius cum dixit p. 869, 44 Ἀσκληπιάδης ὁ Μυρλεανὸς ἤγουν ὁ ἐκ τῆς Φρυγιακῆς Μυρλείας τῆς νῦν Ἀπαμείας aut erravit aut ex alia pependit provinciarum divisione. — Myrleanus hic grammaticus dicitur, ubicunque cognomentum additur; cum popularis eius, illustris ille medicus, et Prusensis et saepius etiam Bithyni cognomine significetur: v. Gumpert Asclepiadis Bithyni fragmenta p. 14.

4. Qua disciplina usus sit Myrleanus grammaticus ignotum. Quod Crateteum prodit colorem, uti apparebit, inde vix certi aliquid efficias. Etenim sic se res habet: uti homines omni tempore etiam sine disciplina et contra disciplinam aut Stoici fuerunt aut Epicurei, sic grammatici aut Aristarchei aut Cratetei, Aristarchei quos summus olim iudex sibi contra statuet, Crateteorum duplex genus, qui a dextra statuentur et astuti qui a sinistra. — Cratetem ipsum non leniter tangit ap. Athen. 490. e: ubi in Homericis versibus quae dicantur πέλειαι Jovi patri ambrosiam afferre Pleiadas esse intelligendas exponit. Ibi „πρώτη δὲ inquit Μορῶ ἡ Βυζαντία καλῶς ἐδέξατο τὸν νοῦν τῶν Ὀμήρου ποιημάτων (horum versuum), ἐν τῇ Μνημοσύνῃ ἐπιγραφομένη φάσκουσα τὴν ἀμβροσίαν τῷ Διὶ τὰς Πλειάδας κομίζειν. Κράτης δὲ ὁ κριτικὸς σφετερισάμενος αὐτῆς τὴν δόξαν ὡς ἴδιον ἐκφέρει τὸν λόγον. “

Ubi artem professus, ne Oedipus quidem resolveret, nisi locuplete teste constaret, hunc Bithynum in

ultima Hispania apud Turditanos litteras docuisse. Strab. III. p. 157 καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ Μυρλεανὸς ἀνὴρ ἐν τῇ Τουρδητανίᾳ παιδεύσας τὰ γραμματικὰ καὶ περιήγησίν τινα τῶν ἐθνῶν ἐκδεδωκὼς τῶν ταύτη. — Abiit igitur ad illos „Cordubae natos poetas pingue quiddam sonantes et peregrinum“ Graeca musa, ut facile credimus, vehementer indigentes: invenit tamen regionem amoenam et gentem docilem. De Turdetanorum cultu et doctrina, qui prudentissimi (σοφώτατοι) et litteratissimi Hispanorum dicuntur, qui ad Romanos se primi applicuerunt, et Strabonis tempore ita Latini facti erant, ut patriae linguae paene memoriam iam abiecissent, v. Strab. III p. 139 et 151.

5. Nomen eius haudquaquam obscurum fuisse, iam satis apparebat. Disertum de eius doctrina iudicium est apud Macrobiū Sat. V, 21: Asclepiades (Myrleanum intelligit, sunt enim quae affert in fragm. Ath. 474. f.) vir inter Graecos apprime doctus ac diligens, carchesia a navali re existimat dicta, sqq. Sic ille ait.

Ex scriptis primum commemoramus

Βιθυνιακά

Werfer. 537. haec inter priora eius opera fuisse verisimile est, scripta scilicet cum etiamtum in patria commemoraretur. Decimus liber citatur Schol. Apoll. Rhod. II, 789 ὅτι δὲ τοὺς Παφλαγόνας ὑπέταξεν Ἡρακλῆς τοῖς περὶ Λύκον ἱστορεῖ Δεινίας ἐν πρώτῳ Ἀργολικῶν καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ Μυρλεανὸς ἐν δεκάτῳ Βιθυνιακῶν. Ex eodem opere sine dubio (cf. Werfer.) Schol. II, 722 Σαγγάριος ποταμὸς Φρυγίας, ὁ δὲ Μυρλεανὸς Σάγγαρον αὐτὸν λέγεσθαι φησιν. Et I, 624 de Thoante (Thraciae res cum Bithyniacis coniunctissimae, cum illis Lemnicae) ὅτι δὲ ἐνθάδε (in insula Euboica Oenoe vel Sicino) Θῶας ἐσώθη

καὶ Κλέων ὁ Κουριεύς ἱστορεῖ καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ Μυρλεανός, δεικνύς ὅτι παρὰ Κλέωνος τὰ πάντα μετένεγκεν Ἀπολλώνιος. *Ex primo libro Bithyniacorum narrationem tricesimam quintam sumsit Parthenius. Sed integra et incorrupta ipsius verba habemus in fragmento, quod est apud Athenaeum p. 50 d:* Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλεανὸς χαμαικέρασόν τινα καλῶν δένδρον ἔφη οὕτως· „Ἐν τῇ Βιθυνῶν γῇ γίνεται ἡ χαμαικέρασος, ἥς ἡ μὲν ῥίζα ἐστὶν οὐ μέγαν, ἀλλ’ οὐδὲ τὸ δένδρον, ἀλλὰ τῇ ῥοδῇ ἴσον, ὁ δὲ καρπὸς τὰ μὲν ἄλλα πάντα κεράσῃ ὅμοιος (vocabulary κεράσῃ addidi), τοὺς δὲ πλείονι χρησαμένους καθότι οἶνος βαρυνεῖ τε καὶ ἀλγεῖν τὴν κεφαλὴν τίθησι.“

6. Alterum opus ex eodem genere fuit illa

Τουρδητανίας περιήγησις

Strab. III, 157. Μετὰ ταύτην Ἀβδηρα Φοινίκων κτίσμα καὶ αὐτή. Ὑπὲρ δὲ τῶν τόπων ἐν τῇ ὄρεινῇ δεῖκνυται Οδύσσεια καὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐν αὐτῇ, ὡς Ποσειδωνίος τε εἶρηκε καὶ Ἀρτεμίδωρος καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ Μυρλεανός, ἀνὴρ ἐν τῇ Τουρδητανίᾳ παιδεύσας τὰ γραμματικὰ καὶ περιήγησίν τινα τῶν ἐθνῶν ἐκδεδωκὼς τῶν ταύτη. Οὗτος δὲ φησὶν ὑπομνήματα τῆς πλάνης τῆς Ὀδυσσεύς ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἀσπίδας πρὸς-πεπαττα. λεῦσθαι καὶ ἀχρυστόλια. Ἐν Καλλαϊκοῖς δὲ τῶν μετὰ Τεύκρου στρατευσάντων τινὰς οἰκῆσαι, καὶ ὑπάρξαι-πόλεις αὐτόθι, τὴν μὲν καλουμένην Ἑλληνας, τὴν δὲ Ἀμφιλοχοί, ὡς καὶ τοῦ Ἀμφιλόχου τελευτήσαντος δεῦρο καὶ τῶν σὺν-όντων πλανηθέντων μέχρι τῆς μεσογαίας. Καὶ τῶν μετ’ Ἡρακλέους δὲ τινὰς καὶ τῶν ἀπὸ Μεσσήνης ἱστορησθαι φησὶν ἐποικῆσαι τὴν Ἰβηρίαν, τῆς δὲ Κανταβρίας μέρος τι κατασχεῖν Λάκωνας καὶ οὗτός φησι καὶ ἄλλοι. *Iterum eum ad partes vocat p. 166 οἱ δὲ πρότερον Ἰσπανίαν μόνην ἐχάλουν τὴν ἐντὸς τοῦ Ἰβηρος, οἱ δ’ ἐτι πρότερον αὐτοὺς τούτους Ἰγλήτας, οὐ πολλὴν χώραν νεμομένους, ὥς φησὶν Ἀσκληπιάδης ὁ Μυρλεανός (v. Ukert II, p. 262).*

Illum priorem locum simul attendes, quod, ut videbimus, Homeri interpretes fuit Myrleanus: patet in geographia Homerica et Ulixis erroribus utram partem secutus sit earum, de quibus explicatius diximus in Aristarcho.

7. Sed priusquam ad Homerica et commentarios Homericos veniamus proferamus libros

de grammaticis,

quorum undecimum citat auctor vitae Arateae ap. Buhl. T. II, p. 429 Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλεανὸς ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ περὶ γραμματικῶν Ταρσέα φησὶν αὐτὸν γεγονέναι, ἀλλ' οὐ Σολέα, Καλλιμάχου πολυῖστορος ἀνδρὸς καὶ ἀξιοπίστου Σολέα λέγοντος αὐτὸν γεγονέναι διὰ τούτων·

ἀλλ' ὁκνέω μὴ τὸ μελιχρότατον

τῶν ἐπέων ὁ Σολεὺς ἀπεμάξατο (at Solensem vulgatum Arati cognomen esse, hoc, opinor, scivit Myrleanus) καὶ τῶν ἄλλων σχεδὸν πάντων.

Ex sexto libro hoc servavit Suidas: Ὀρφεὺς Κροτωνιάτης ἐποποιός· ὃν Πεισιστράτῳ συνεῖναι τῷ τυράννῳ Ἀσκληπιάδης φησὶν ἐν τῷ ἕκτῳ βιβλίῳ τῶν γραμματικῶν. Videtur enim et illos, quorum opera in digerendo Homero Pisistratus usus ferebatur, inter grammaticos rettulisse v. diss. de voc. φιλόλ. p. 11. Ad idem opus recte, opinor, referemus quod apud eundem Suidam est de Polemone Periegete: Γέγονε δὲ κατὰ Πτολεμαῖον τὸν Ἐπιφανῆ. Κατὰ δὲ Ἀσκληπιάδην τὸν Μυρλεανὸν συνεχρόνισεν Ἀριστοφάνει τῷ γραμματικῷ. v. Preller Pol. p. 7. 8.

Sed Asclepiadis librum περὶ γραμματικῆς, a Sexto Empirico commemoratum, non licet ad hunc Myrleanum referre. In eo quidem loco, ubi ipsum libri titulum dedit, adv. gramm. §. 252 Ἀσκληπιάδης δὲ ἐν τῷ περὶ γραμματικῆς τρία φήσας εἶναι τὰ πρῶτα τῆς γραμματικῆς μέρη, τεχνικόν, ἱστορικόν, γραμματικόν, et quae sequuntur, nihil in alterutram partem indicii inest: neque in altero

quodam §. 47 τάχα δέ, ὥς φασιν οἱ περὶ τὸν Ἀσκληπιάδην, καὶ αὐτὴ (sc. γραμματικὴ) ἀπὸ μὲν τῶν γραμμάτων ὠνόμασται, οὐκ ἀπὸ τούτων δέ, ἀφ' ὧν καὶ ἡ γραμματιστικὴ (sc. haec ab eo quod est γράμματα litterae, hoc ab eo quod est συγγράμματα). At in tertio §. 72, ubi de definitione grammaticae sermo est, quam iste Asclepiades hanc posuit: „γραμματικὴ ἐστὶ τέχνη τῶν παρὰ ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσι λεγομένων.“ Ibi enim Sextus, postquam Dionysii Thracis definitionem proposuit, primum §. 60 ἐγκαλεῖ δὲ αὐτῷ Πτολεμαῖος ὁ περιπατητικὸς (ignotus homo) ὅτι οὐκ ἐχρῆν ἐμπειρίαν εἰρηκέναι τὴν γραμματικὴν cetera, deinde §. 72 Ἀσκληπιάδης τοῖνον μέρμερεται τὸν Θραξ καὶ Διονύσιον ἐμπειρίαν λέγοντα τὴν γραμματικὴν δι' ἣν αἰτίαν καὶ ὁ Πτολεμαῖος ἔφη, ἐγκαλεῖ δὲ αὐτῷ καὶ τῷ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐμπειρίαν αὐτὴν ἀποφαίνειν. Is igitur Asclepiades posterior est eo libro, qui hodie Dionysii Thracis grammatica dici solet et inscribi, illo tempore Δ. τ. Θ. παραγγέλματα (§. 57): qui liber ante Sextum Empiricum non commemoratur et Tryphone ac Theone certe, ut constat, posterior est. Hunc autem librum a Sexto dici apparet: affert enim totam primam paragraphum, et definitionem grammaticae sane non optimam, et (§. 257) grammaticae divisionem iam ita puerilem ut quae deinceps sunt (§. 2) de anagnosi, de interpunctionum differentia, de rhapsodia*).

*) Apud Choerobosc. ad Theodos. p. 477 Gsf. (1279 Be.) Πρόσωπα δέ εἰσι τρία, πρῶτον, δεύτερον καὶ τρίτον. καὶ λέγει Διονύσιος (in grammatica, περὶ ῥήματος p. 638, 19) ὅτι πρῶτον μὲν ἐστὶν ἀφ' οὗ ὁ λόγος, οἷον τύπτω, δεύτερον δὲ πρὸς δὲν ὁ λόγος, οἷον τύπτεις, τρίτον δὲ περὶ οὗ ὁ λόγος, οἷον τύπτει. Λαμβάνεται δὲ ὁ Ἀπολλώνιος τοῦ προχειμένου λόγου, λέγων ὅτι θέον ἐστὶ καὶ προσθεῖναι τινα καὶ εἰπεῖν οὕτως. Scilicet hic λόγος, ut alii, antiquior est quam hic

8. Iam ad ea scripta transeamus, quae vel commentarii erant vel commentariorum loco habenda: et primum quidem, de quo plurima tradita, ad libellum

de poculo Nestoreo,

περὶ Νεστορίδου (Ath. 498. f. 503 c.): ex quo fragmenta sunt apud Athenaeum XI. p. 488. a — 493. f. (quorum particula de ὀσχυφίοις iterum affertur 503. e) 477. b (quod recurrit 490. f usque ad ἀγρῶ) 501. b et opinor e (v infra) 474. f (unde sua sumsit Macrobius V, 21) 783. a (b?).

liber. Sic fieri potest, ut et haec definitio grammaticae non ab hoc primum posita sit. Etenim antiquiorem Varrone dixeris, si quidem fides habenda Mario Victorino p. 2451 Putsch.: „Ut Varroni placet, ars grammatica, quae a nobis litteratura dicitur, scientia (et dixit tamen „scientiam“, quod vix ortum ex Graeco ἐμπειρία) est eorum quae a poetis, historicis oratoribus dicuntur ex parte maiore. Eius praecipua officia sunt quattuor, ut ipsi placet, scribere, legere, intelligere, probare.“ Hoc usus Ritschelius in pulcherrima disputatione de Varronis disciplinarum libris p. 7 ut quod in libro de grammatica fuerit, subiicit haec: „In alio igitur libro haec posita fuit eiusdem Varronis partitio: Grammatici officia, ut asserit Varro, constant in partibus quattuor, lectione, enarratione, emendatione, iudicio: testatus Diomedes II p. 421.“ At ut haec optime habent (conferas quae conguessimus in dissertatione de voce φιλόλ. cet.), sic in iis, quae Victorinus tradidit, a Varrone ad grammatici officia relatum esse „scribere“ (nam legere dicas fortasse dubium esse et intelligi posse Diomedis „lectionem“, v. diss. modo commemoratae p. 6 not.) nullo modo mihi persuadere possum. Quo magis dubito, an statim ab initio Varronis mentio per Victorinum falso illata sit. — Quod dixi de inscriptione, lubet autem paulum evagari, aliae inscriptiones (et fortasse iam Sexti tempore non idem omnium exemplarium index) traduntur in Schol. p. 673, 19 ἐπιγέγραπται γὰρ τὸ παρὸν σύγγραμμα κατὰ μὲν τινὰς περὶ γραμματικῆς, κατὰ δὲ ἑτέρους περὶ κριτικῆς τέχνης. Et facile credideris etiam τέχνην nonnunquam inscriptam esse. „ταῦτα ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ τὰ προλεγόμενα τῆς τέχνης Διονυσίου“ schol. 673, 14. Et videtur hanc inscriptionem respicere qui scripsit

Locus Homericus, cui hic liber explicando esset, hic est, Λ, 632

παρ δὲ δέπας πέρικαλλές, δ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιός,
 χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον. οὔατα δ' αὐτοῦ
 τέσσαρ' ἔσαν, δοιαί δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἑκαστον
 χρύσειαι νεμέθοντο· δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.
 ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης
 πλεῖον ἐόν· Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.

quae leguntur apud Cramer. An. IV. p. 223, 32. ubi ἡ τέχνη quam dicit intelligitur Dionysii. Γραμματική, ut nunc, notavi ex Eustathio: et apud hos quidem κατ' ἐξοχὴν ita dicebatur. Citantur Eustathio ex huius grammaticae interpretibus haurienti saepius οἱ τῆς γραμματικῆς ἐξηγηταί, ut p. 6. p. 12. p. 1657, 21. Quis enim sine „Dionysii libro“ poterat, „virtutem grammaticam“ acquirere? Tzetzes loco ad illorum temporum institutionem memorabili ad Hes. op. 285 ἡ ἀρετὴ δέ, ὡς ἔφημεν, χρονία καὶ δυσχερής. Τυχὸν γάρ τις ἐθέλει γραμματικὴν ἀρετὴν ἐπικτήσασθαι, καὶ οὐκ εὐθέως αὐτῆς γίνεται μέτοχος, ἀλλὰ πρότερον αὐτὸν ἐκθίδωσι τοῖς στοιχειώδεσι γράμμασιν, εἰτα ταῖς συλλαβαῖς καὶ τῇ λοιπῇ παιδείᾳ, ἔπειτα τῇ Διονυσίου βίβλῳ προσέχων καὶ τοῖς Θεοδοσίου κανόσι καὶ ποιηταῖς εἰτα σχεδογραφίας ἀπάρχεται. καὶ πολλὰ πολλοῖς μογήσας τοῖς χρόνοις μόγῃς τὴν ἀρετὴν ἐπικτᾶται. — Editi a Boissonadio An. III. p. 200 Pselli στίχοι πολιτικοὶ περὶ τῆς γραμματικῆς sunt de Dionysii grammatica. Quod Bachmannus edidit An. II, 425 λεξικὸν τῆς γραμματικῆς vocabula ex ordine explicat aliquot libellorum, et primum quidem Dionysii grammaticae (quam ille auctor habebat ab initio capite uno vel paragrapho auctiorem, definitionem ut videtur τέχνης habente), deinde canonum Theodosii, tum libellorum quorundam de orthographia et prosodia. Aut hos in unum coniunctos habebat nominabatque τὴν γραμματικὴν aut adhaesit nunc titulus qui proprie primam partem spectabat. — Fit hic Dionysius prae Herodiano et Choerobosco, vel certe cum illis ὁ τεχνικός. V. e. g. Psellum in libello de litteris (edito a Boissonadio post eiusdem l. de operatione daemonum) p. 69. Cram. An. IV, 225, 5. Dionysiorum illustrissimus mature factus. Ammonius ad Aristot. de interpr. p. 101. a. 16 Brand. καὶ λέγεται μὲν ἐπ' ἀμφοτέρων ἐκάτερον τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦ γράμματος ὄνομα

Primum quae essent in hoc loco quaestiones proposuit, quo modo clavi poculo infixi, deinde quo modo quattuor ansae intelligi debeant, cum reliqua pocula duas habeant ansas, tertio loco quo modo et loco columbae effictae fuerint, tum de duobus fundis, denique ut Nestor senex omnibus aliis, ergo iuvenili quoque robore praeditis melius dici possit illud poculum tollere

προηγούμενως τὸν δι' αὐξήσεως (l. διὰ ξέσεως) ἀποτελούμενον χαρακτῆρα σημαίνει, τὸ δὲ τοῦ στοιχείου τὴν ἐκφώνησιν, διὰ τὸ ἔχειν στοῖχόν τινα καὶ τάξιν, φησὶν ὁ Διονύσιος. Scil. gramm. 630. Sic ὁ Διονύσιος, ut haec grammatica intelligatur, citatur Choerobosco, sic Theognosto Cram. II, 135, 16 (v. gramm. 637). Sic auctor περὶ ποσότητος Cram. ibid. 299 (quod pertinet ad gramm. 635), nisi hoc a Choerobosco est. Veteris Aristarchei memoriam apud quosdam extremorum Byzantinorum mirifice obscuratam fuisse, lepidum exemplum est Moschopuli, qui in sylloge voc. s. εὐρίσκει, quid ἐξευρίσκειν et ἐφευρίσκειν differant patefacturus, ita scribit: οἷον λέγεται τις Θράξ Διονύσιος ἐξευρεῖν τινα τῶν γραμμάτων ἀπὸ τῆς τῶν Φοινίκων γλώσσης, ὃ προσεφεῦρέ τις τινα τῶν διπλῶν, ψαλλίδα εἰπὼν τὴν σπαλλίδα ἀντιστρόφως τὰ σύμφωνα θείς. Quod, quamquam etiam portentosius, eorum admonet qui Zenodotum et Aristarchum Pisistrati aequales fecerunt. — Patuit liber non tantum ad legendum sed etiam ad exscribendum. Sic Macrobi de verbo Gr. et Lat. capitis, quod inscriptum est, de coniugationibus, p. 706, pars dimidia hinc est c. 16. 17. In epimerismis Psalterii Choerobosci nomen mentitis p. 19. totum habes caput de coniunctionibus, et quidem cum ea lectione in definitione coniunctionis, quam codd. etiam complures offerunt noruntque et male nec uno modo explicant quidam interpretum Be. p. 953, 17. 954, 16, scilicet τὸ τῆς ἐρμηνείας κεχρηγὸς δηλοῦσα pro πληροῦσα, quod sine dubio ab auctore scriptum erat. Tribuit id Tryphoni Apollon. coni. p. 515. Prudens genus hominum, qui libros suos non scripserunt sed descripserunt, non remota et recondita solent quaerere sed proxima quaecque arripere, vel sic se latere scientes. Philemo qui fertur descriptus ex Phavorino. Qui si Apuleio et Draconi Stratonicensi idem dixerit quod Dionysius tyrannus amicis Pythagoreis apud Schillerum, non poterunt detrectare.

potuisse. Deinde explicationem aggressus ea ratione utitur, ut aliorum grammaticorum sententiis impugnatis qua ratione ἐξοχαί illae, quae clavi poetae dicantur, imprimantur in aere, et quo modo duae poculorum ansae ita singulae fissae efformentur, ut quattuor dici possint, a caelatore quodam Apelle sibi demonstratum dicat: quem in his sequitur. Ceterum in poculi opificio sublimiorem quandam artem, quam allegoriam dixeris, agnoscit. Scilicet primos homines ad solis, lunae et quam hinc collegerunt mundi rotunditatem res quoque ad hominum victum pertinentes, mensas, pocula, placentas rotundas vel globosas effingere decorum putasse. (Cf. Lob. Agl. 170.) Nestoris autem poculum id insigne habere, ut non tantum coeli rotunditatem referat, sed astra etiam, et aurea quidem (χρυσείῳς ἡλοις) in argenteo poculo ad veritatis speciem expressa habeat: astra etenim esse quos clavos dixerit poeta. Item πελειάδας quae dicantur fuisse in ansis non columbas esse sed Pleiades, quo astro nullum serendi et mentendi tempora rectius indicet. Fuisse autem Pleiades (sive quis virgines sive avium simili specie formatas fuisse putet) effectas sex, binas ad ansam utramque, duas infra poculum, quibus inniteretur: veram enim apud poetam lectionem esse non ὑπὸ πυθμένες, sed ὑποπυθμένες, idque intelligendum pro adiectivo quasi ὑποπυθμένιοι. Sex enim Pleiades videri, quamquam sint septem (Arat. 257).

Ad ultimam quaestionem quod attinet aliorum quandam perversam interpretationem recte refutat: ipse ita solvit: τὸ ποτήριον ὑφίσταται μέγα κατὰ τὸ κύτος καὶ βαρὺ τὴν ὀλκὴν· ὅπερ φιλοπότης ὢν ὁ Νέστωρ ἐκ τῆς συνηχοῦς συνηθείας βασταάζειν ἔσθενε.

Pravas illas, imo ineptas magna ex parte et ridiculas intpretationes cum perlustramus, quas probabili

ille fulciebat doctrina, cum simul, quod difficile est non facere, quae nos vidimus in veterum librorum et monumentorum interpretatione repetimus, quam in his quoque litteris similia referant aetates attendimus. Etenim res serias serio agere triste, ridendo dicere verum paucis datum, quare plerique faciunt id quod maxime humanum est, faciunt enim pueri, ut ludant serio. Ad doctrinam quod attinet, in iis quae de Pleiadibus disputat multis ac variis utitur poetarum testimoniis, Hesiodi, Simonidis, Pindari, Aeschyli, Lamproclis, Myrus, Simmiae, Arati, Posidippi: in quo illud praestabile saepe Pleiadas a poetis inserta vocali *πελειάδας* dictas esse. Quamquam ne dubites haec omnia vel pleraque illis temporibus iam ab aliis peti potuisse: uti quae de vocabulorum ἄλλος et ἕτερος, item de pronominis *ὃ* et *ὅς* usu Homérico insunt annotationes probabiles (493. a. b.) ab Aristarcho sunt. (Improbabile quod de *δοιός* docet 491. f.) In illis utitur Pindari loco Nem. II, 16 ὀρειᾶν γε Πελειάδων (quod Crates non tulerat emendaveratque *θερειᾶν*) cum hac observatione: ὀρείας δὲ λέγει τὰς Πλειάδας ἐν ἴσῳ τῷ οὐρείας, κατὰ παράλειψιν τοῦ υ, ἐπειδὴ κεῖνται ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ ταύρου. Sane qui nil nisi sublimia quaerit, a nativa illa pulchritudine, qua maxime nitet poesis, alienus, is eiusmodi immundis munditiis exornat poetas: quare hoc item hodie fit ab interpretum genere ὑψαγορῶν.

P. 501. c. de ἀμφίθετος in ἀμφίθετος φιάλη sic dicit: τὴν δ' ἀμφίθετον πότερα δύο βάσεις ἔχειν δεῖ νομίζειν ἐξ ἑατέρου μέρους ἢ τὸ μὲν ἀμφὶ σημαίνει τὸ περί, τοῦτο δ' αὖ τὸ περιττόν; ὥστε λέγεσθαι τὴν περιττῶς πεποιημένην (ergo τιθέναι fabricari!) ἀμφίθετον, ἐπεὶ τὸ ποιῆσαι θεῖναι πρὸς τῶν ἀρχαίων ἐλέγετο. δύναται δὲ καὶ (haec Aristarchi explicatio, v. 501. b.) ἢ ἐπὶ τὸν πυθμένα καὶ τὸ στόμα τιθεμένη· ἢ δὲ τοιαύτη θέσις τῶν φιαλῶν

Ἰωνική ἐστὶ καὶ ἀρχαία. ἔτι γὰρ καὶ νῦν οὕτω Μασσαλιῇται τιθέασιν. In his illam explicationem habes, qua non solus usus est Myrleanus, quae dicitur κατὰ μετάληψιν. cf. Lob. Ai. p. 328. not. 424. Sic καλχαίνειν ἀντὶ τοῦ πορφύρειν μεταληπτικῶς Eust. p. 51, 11. „μετάληψις ἐστὶ λέξις ἐκ συνωνυμίας τὸ ὁμώνυμον δηλοῦσα, οἷον ἔνθεν δὲ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσι, cett.“ Moschop. op. gr. p. 76.

Sed quod de φιάλη ipsa dicit etymologicae eius artis exemplum est, 501 b. ἡ μὲν φιάλη κατ' ἀντιστοιχίαν ἐστὶ πιάλη ἢ τὸ πιεῖν ἄλις ἔχουσα· μεῖζων γὰρ τοῦ ποτηρίου. Et magis eius proprium, quod illi veteres panem item ad coelestium orbium similitudinem formari solitum nomine significanti dixerint: „καὶ τὸν ἄρτον δέ, inquit, ἐκάλεσαν ὅτι τῶν σχημάτων ὁ κύκλος ἀπῆρτισται καὶ ἔστι τέλειος.“ 489. d.

Ceterum in hoc libro occasionem et datam et sumtam fuisse de variis generibus poculorum excurrendi et coniicimus et vidimus ac fuerunt sine dubio in hoc genere bonae et utiles observationes: v. e. g. de σκύφος et κισσύβιον 498. f. (477. b), de ooscyphio 501. (488. f.), de carchesio 474. f. Et eodem mihi referendum videtur quod βαλανειομφάλους φιάλας Cratini explicuit 501. e. Legimus quidem apud Athenaeum, ubi de versu illo Cratineo Δέχεσθε φιάλας τᾷςδε βαλανειομφάλους doctorum sententiae afferuntur, hoc modo: ὁ δὲ Μυρλεανὸς Ἀσκληπιάδης ἐν τοῖς περὶ Κρατίνου βαλανειόμφαλοι, φησί, λέγονται ὅτι οἱ ἀμφαλοὶ αὐτῶν καὶ τῶν βαλανείων οἱ θόλοι ὁμοιοὶ εἰσιν. At mirere, cum hoc uno loco ad alios Myrleani commentarios se referat Athenaeus, id item fieri in poculis. Possis hoc unum dicere, cum ipse Asclepiades quae in Cratineis commentatus esset hic commemorasset, ita se genere Athenaeum, ut solet, quasi ipse illa evolvisset. Attamen equidem vereor, ne illud περὶ errore

illatum sit et sic scripserit Athenaeus: ὁ δὲ Μυρλεανὸς Ἀσκληπιάδης ἐν τοῖς Κρατίνου βαλανειόμφοι, φησί, λέγονται ὅτι —

9. Alium locum Homericum quomodo explicaverit ipse innuit his verbis, quae sunt in maiore illo fragmento p. 493. a: „ὅτι δὲ καθ' Ὁμήρον ὁ Μαχάων οὐ τέτρωται ἐν ἄλλοις δειχθήσεται.“ Ad quem locum Casaubonus: „Mirus interpretandi artifex fuerit necesse est Asclepiades. Perspicue quidem narrat poeta Λ, 505 sqq. sagitta tribus hamis instructa in dextro humero percussus Machaonem coactumque esse proelio discedere.“

οὐδ' ἂν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοί,
εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο,
παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα ποιμένα λαῶν,
ἰὼ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὤμον.
τῷ ῥα περιῶδισαν μένεα πνεῖοντες Ἀχαιοί,
μή πως μιν πολέμοιο μετακλινθέντος ἔλοιεν.

Et poterat addere, Nestorem, ubi βεβλημένους οὐταμένους τε Patroclo enumerat, dum Machaonem monstrat, non minus perspicue videri dicere (663): τοῦτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο ἰὼ ἀπὸ νευρῆς βεβλημένον. Sed ex scholiis ad Λ, 624 et Π, 25 nunc plane illud interpretandi artificium perspicimus. Mirabantur enim nihil poetam narrare, quomodo telum Machaoni exstirpatum sit, quo modo cruor expressus, omnino ne verbum quidem dici de cura vulnerati: contra Nestoris curru statim ex proelio ablatum simulatque in tabernaculum advenerit assidere et cyceonem potare. Accedit quod Π, 25 Patroclus inter vulneratos Machaonis mentionem nullam facit. Itaque ictum quidem telo fuisse, sed non vulneratum, tum periculo tanti viri, qui reliquis curandis esset, percussos protenus eum ex proelio auferendum curasse. Illud igitur v. 507 ἰὼ τριγλώχινι βαλὼν de sola

percussione acceperunt. In quibus Asclepiadem fuisse videmus. Caeterum quaestionum causa iustissima, imo maior hic videtur carminum confusio, quam cui mederi liceat, v. Herm. de interpolationibus Homeri op. V p. 60: sed, quidquid est, illo loco vulnerari Machaonem, hoc nemo negare debet interpres. Altero loco Nestoris versus (663 —) utrum pro spuris habuerit, ut quidam, an hic etiam percussum intellexerit, quod certe qui illic ausus est hic non est cur vereatur, nescimus *).

Sed delapsi sumus ad Asclepiadis

Commentarios Homericos,

unde haec sumta esse non dubitabimus, quos cogitavit in illis „ἐν ἄλλοις δειχθήσεται“. Reliqua fragmenta haec sunt, partim sine indice tradita, sed recte huc, quo pertinent, iam ab aliis relata (cf. Werfer.).

Etym. M. 146, 13 Ἀρναῖος παρὰ τὴν ἀράν, ἀραῖος, καὶ πλεονοσµῶ τοῦ ν, ὁ εὐκταῖος τῇ μητρὶ γενόμενος· οὕτως Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ ἀνωµάλῳ προσωδίᾳ. Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλεανὸς ἐν τῷ ὑπομνήματι τῆς Οδυσσεΐας (6, 5) παρὰ τὸ ἄρτυσθαι, ὃ ἐστὶ λαμβάνειν ὡς πτωχόν. ἢ τῇ πεποιημένῳ ὄνομα πτωχῶ πρέπον.

E. M. 160, 14 Ἀστυάναξ ὁ υἱὸς τοῦ Ἑκτορος. οὐκ ἐστὶ παρὰ τὸ ἀνάσσω τὸ βασιλεύω, ἀλλὰ παρὰ τὸ ἀνακῶς ἔχειν τοῦ ἄστρεος τὸν Ἑκτορα. καὶ ἄνακας ἐντεῦθεν τοὺς Διοσκούρους Ἀττικοί, ὅτι ἐπιμελῶς αὐτοῖς ἐχρήσαντο διὰ τὴν Ἑλένην τὰς Ἀφίδνας ἐκπορθοῦντες. οὕτως Ἀσκληπιάδης ὁ Μυρλεανὸς Ἰλιάδος Z (402) τὸν ῥ' Ἑκτωρ καλέεσκε Σκαµάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι Ἀστυάνακτ', αὐτὸς γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἑκτωρ.

*) Sch. II, 25 l. οὐδὲ βελουλεῖται, et βεβληµένον. — οἱ δὲ ὅτι οἶδεν —

Ammon. p. 14 differentia exposita inter ὁμοῦ et ἄμα addit: ἔσθ' ὅτε δ' ὁ ποιητὴς τὸ ὁμοῦ καὶ ἐπὶ χρονικοῦ τάσσει ἐπιρρήματος, ὥς φησιν Ἀσκληπιάδης· εἰ δὲ ὁμοῦ πόλεμος τε θαμᾶ καὶ λοιμὸς Ἀχαιοῦς. Quod hinc transtulit Eustathius p. 878, 10.

Eust. 1697, 50 (λ, 521) ubi de monitoribus qui heroum quibusdam additi dicebantur exponit (simillima iis, quae sunt ap. Ptolem. Heph. Phot. 147. a. 23) ὅτι δὲ δ τοιοῦτος Μένων καὶ τὸν καλὸν ἀνεῖλε Νεστορίδην Ἀντίλοχον ἢ ἱστορία δηλοῖ. περὶ οὗ ἱστορεῖ Ἀσκληπιάδης ὁ Μυρλεανός, ὥς χρησιμοῦ δοθέντος Νέστορι φυλάττεσθαι ἐπὶ τῷ υἱῷ Ἀντιλόχῳ τὸν Αἰθίοπα ἔδοτο αὐτῷ μνήμονα ὁ πατήρ καὶ ὑπασπιστὴν Χάλκωνα Κυπαρισσέα, ὃς ἐρασθεὶς Πενθεσελείας καὶ βοηθῶν αὐτῇ ἀνηρέθη ὑπ' Ἀχιλλέως καὶ τὸ σῶμα ὑφ' Ἑλλήνων ἀνεσκολοπίσθη. ἐδόθησαν δὲ καὶ ἄλλοις τῶν ἡρώων μνήμονες, οἷον — Res absurda et Homero ignotissima a quibusdam adhibebatur, ut Eustathius refert, ad explicandum illud de Protesilaο τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ.

10. Porro referuntur ad Myrleanum

Commentarii in Theocritum.

Sexies in Scholiis Theocriteis Asclepiadis explicationes et observationes afferuntur, brevissime. I, 4 de λαφῇ (ἐκτέταται τὸ λα διὰ τὸ εἶναι Δωρικόν, ὥς φησιν Ἀσκληπιάδης, ἐπεὶ φησιν ὅτι καὶ βραχύ ἐστιν. An in vulgari sermone λαφομαι?) 118 de Θύμβρις, quod Δύμβρις scribendum dicit. II, 88 de θάψος. V, 21 οὐδὲν ἱερόν. Ib. 102 de Φάλαρος. 94 ὀριμαλίδες. De hoc ita tradit scholiasta Ἀσκληπιάδης δὲ διὰ τοῦ ὦ μέγα γράφει. Hoc si recte traditum, eius sententia erat, „proprie“ per ὦ scribendum fuisse, ut ab ὦρα vel ab ὦρεῖν derivasse putandus sit. Cum hoc si confers quod de fluvio Θύμβρις

est I, 118 Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλεανὸς διὰ τοῦ δ γράφει Δύμβρις, suspicere hoc similiter accipiendum, ut fortasse putaverit, Italiae et Siciliae qui ita dicti fluvii originem nominis inde traxisse quod sint πρὸς ἥλιον δυόμενον. Quae ab Myrleano, qualem cognovimus, non aliena. Caeterum illo uno loco additum ὁ Μυρλεανός.

Jam incertissima res de commentariis Arateis, quos item Myrleano tribuunt. Nititur hoc totum uno loco in schol. ad Arat. 7, λέγει δ' ὅτε βῶλος ἀρίστη βουσί τε καὶ μακέλῃσι) οὐκ ἀροτὴ ὡς Ἀσκληπιάδης (videtur igitur ἀροστὴ voluisse), οὐ γὰρ δύναιται μακελλαῖς ἀροῦσθαι βῶλος ἀλλὰ σκάπτεσθαι. Unde commentarii Aratei etiam minus certi videntur quam Myrleanus. —

11. In scholiis Thucydideis ad I, 56 legimus ἐπιδημιουργοὺς) ὁ Ἀσκληπιάδης τὴν ἐπὶ πρόθεσιν περιττὴν εἶναι λέγει. Marcellin vit. Thucyd. §. 59 ἱστέον δὲ ὅτι τὴν πραγματείαν αὐτοῦ οἱ μὲν κατέτεμον εἰς τρισκαίδεκα ἱστορίας, ἄλλοι δὲ ἄλλως. ὅμως δὲ ἡ πλείστη καὶ ἡ κοινὴ κεκράτηκε τὸ μέχρι τῶν ὀκτὼ διηρῆσθαι τὴν πραγματείαν ὡς καὶ ἐπέκρινεν ὁ Ἀσκληπιάδης. Sic scilicet haec nunc fere scribuntur. At olim Ἀσκληπιός: quod in scholiorum loco Asclepiadae cessit ex codicibus quibusdam; dein hinc apud Marcellinum. Sed sive hoc sive illud verum est, rhetorem aliquem significari putaverim. Certe qui praeter hunc in scholiis paulo antiquioribus soli citantur Antyllus et Phoebammon rhetores sunt. — Et Asclepii rhetoris memoria ad nos pervenit: Rhett. Walz. VII p. 1026, 12 ὁ δὲ σοφιστὴς Ἀσκληπιὸς κατασκευὴν εἶναι λέγει — et ex scholiis ad Demosthenem. V. Westermannn. hist. el Gr. p. 111. 4 et 254. 12.

Progredientes video doctos viros quo ego sequi non possum. Otto Schneiderus in commentatione de

Aristoph. Scholiastis p. 90 „certior, inquit, et illustrior (inter Aristophanis commentatores) Asclepiadis memoria; est enim sine dubio Myrleanus grammaticus intelligendus (cf. Schol. Theocr. Id. 2, 88!) quem in Homerum quoque, Pindarum, Aratum, Theocritum commentatum esse Werferus docet“. At vero haec omnia eidem Asclepiadi, et quidem Myrleano attribuenda esse, haudquaquam docuit Werferus sed sumsit: ut de Pindaricorum auctore Myrleanum esse constare dicit (p. 499)

Sed loci, in quibus ad Aristophanem Asclepiadis mentio fit, necesse est ut lectorum oculis exponantur.

Ad Nub. 37 (δάχνει με δήμαρχός τις) complura scholia sunt, in Hermanniana editione ut decet distincta. Quod huc pertinet hoc est. "Ἔστι δὲ δήμαρχος ὁ τὴν ἐπώνυμον ἀρχὴν ἄρχων. καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ Ἀλεξανδρεὺς τοὺς κατὰ δῆμον ἄρχοντάς φησι. Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς οὕτω φησί, „καὶ δημάρχους οἱ περὶ Σόλωνα καθίσταντο ἐν πολλῇ σπουδῇ, ἵνα οἱ κατὰ δῆμον διδῶσι καὶ λαμβάνωσι τὰ δίκαια παρ' ἀλλήλων“. ἔδει οὖν τὸν δήμαρχον ἀγαγεῖν εἰς τοὺς οἴκους τοὺς ἐνεχυριαζομένους.

Ran. 1301 (1270 Duebner) κύδιοςτ' Ἀχαιῶν) Ἀρίσταρχος καὶ Ἀπολλώνιος ἐπισκέψασθε πόθην εἰσίν. Τιμαχίδας δὲ ἐκ Τηλέφου Αἰσχύλου. Ἀσκληπιάδης δὲ ἐξ Ἰφιγενείας.

Ib. 1308 (1276) ὄσιον κράτος) ἐν τοῖς πλείστοις αἴσιον. Ἀσκληπιάδης δὲ τὸ ὄσιον. ἔστι δὲ ἐξ Ἀγαμέμνονος Αἰσχύλου. — L. ὄσιον — ὄδιον, vel versa vice.

Ibid. 1366 (1331) ὦ νυκτός κελαιοφαῆς —) φασὶν ὥς πάντα ταῦτα τὰ ἔπη ἔκ τινος δράματός ἐστιν Εὐριπίδου. Ἀσκληπιάδης παρὰ τὰ ἐξ Ἑκάβης Εὐριπίδου, ἐν μιμῆσει δηλονότι. οὕτω γὰρ παραγέγραπται τὸ „ὦ στεροπα Διός, ὦ σκοτία νύξ, τί ποτ' αἶρομ' ἔννουχος“ (Hec. 68).

Ib. 1385 (1344) νύμφαι ὀρεσιγόνοι) ἐκ τῶν Ξαντριῶν Αἰσχύλου φησὶν Ἀσκληπιάδης. εὔρε δὲ Ἀθήνησιν ἐν τιν τῶν διαθέντων (unus διαθέτων) „Νύμφαι ὀρεσιγόναι (Ven. ὀρεσιγόνοι) θεαῖσιν ἀγείρω Ἰνάχου Ἀργείου ποταμοῦ παισὶν βιοδώροις. Dindorfius διασωθέντων (iure omittens quod Dobraeus addi voluerat αὐτογράφων). An διδαχθέντων? Quae deinde verba Aeschyli sequuntur quamquam non integra sunt hoc videtur in illo scholio inesse: Asclepiadem Athenis in exemplari aliquo a tragicorum tempore servato vel in exemplari aliquo eorum quae scenae parata erant dramatum verba νύμφαι ὀρεσιγόνοι invenisse, quae in vulgatis ad lectorum usum editis non ita ferebantur.

Ad Avv. 348 Καὶ δοῦναι ῥύγχει φορβάν) Ἀσκληπιάδης φησὶν ἀπὸ Ἀνδρομέδας εἶναι, ὥς καὶ τὸ „σὰ γὰρ ταῦτα πάντα καὶ ἐκεῖσε δεῦρο.“ Melius „Ἀλλως. παρὰ τὸ Εὐριπίδου ἐξ Ἀνδρομέδας „ἐκθεῖναι κήτει φορβάν“, ὥς Ἀσκληπιάδης, τὰ μηδέπω διδαχθείσης τῆς τραγωδίας παρατιθέμενος, ὥς καὶ τὸ „σὰ γὰρ ταῦτα πάντα καὶ τὸ τῇδε καὶ τὸ κεῖσε“ (426 Dind.) παρὰ τὰ ἐκ τῶν μηδέπω διδαχθεισῶν Φοινισσῶν (273) φησὶν „κακεῖσε καὶ τὸ δεῦρο μὴ δόλος τις ᾗ“. καὶ ὅλως πολὺ παρὰ πᾶσι τὸ τοιοῦτον. (De re ipsa conferunt interpretes sch. Vesp. 1326.)

Ib. 567 ἦν δ' Ἡρακλέει θύῃ τις βοῦν, λάρφ ναστούς μελιτούττας) ναστὸς μέγας πλακουντώδης ἄρτος. ὁ δὲ Ἀσκληπιάδης φησὶν εὐτελεῖ πλακοῦντα.

Commodum fuerit hic locum quendam Hesychii subiecisse, etiamsi Asclepiadis quae ibi commemoratur sententia alibi prodita fuerit quam, quod suspicari licet, in notis ad Aristophanem, e. g. ad Vesp. 592. Vid. Meinek. com. II p. 394. Κολακοφοροκλείδης: Ἱεροκλείδης, δν ἐπὶ πονηρίᾳ κωμωδοῦσιν Ἑρμῖππος μὲν ἐν Κέρκωψι, Φρόνιχος

δὲ ἐν Κωμασταῖς. ὁ δὲ Ἀσκληπιάδης Κλεώνυμον εἶναι ὑπέλαβεν, οὐδὲν τὸ τέλειον τοῦ ὀνόματος ἐπιστήσας.

De primo loco incertum est utrum Asclepiades Alexandrinus dicatur commentator Aristophanis, an tota sit annotatio ex alio quodam libro huc transscripta. Hoc si ponimus, licebit fortasse sic disputare. Scripserat Asclepiades aliquis commentarium in axones Solonis. Etymologici Cod. Gud. et quidam Parisini (v. not. ad Gud. 940: nam in Magno vulgato et Suida et Anecd. Cram II p. 455 libri titulus excidit) p. 355 κύρβεις Ἀσκληπιάδης δὲ ἐν τοῖς τῶν ἀξόνων ἐξηγητικοῖς ἀπὸ Κύρβεως τοῦ τὰς οὐσίας (corrīgunt θυσίας) ὀρίσαντος, ὥς φησι Φανίας ὁ Ἐρέσιος. Is liber est, contra quem scripsit Didymus. Plut. Sol. in. Δίδυμος ὁ γραμματικὸς ἐν τῇ περὶ τῶν ἀξόνων τῶν Σόλωνος ἀντιγραφῇ πρὸς Ἀσκληπιάδην Φιλοκλέους τινὸς τεθεῖκε λέξιν, in qua is aliter ac reliqui Solonis patrem non Execestidem sed Euphorionem dixerit. — Jam cum accadat ut Alexandrinus Asclepiades de demarchis citetur, cum sine dubio ad axones Solonis de demarchis dicendum fuerit, potest suspicio esse, hunc ipsum, qui axones Solonis interpretatus est, Alexandrinum esse: quem sciremus item extremo a. Ch. saeculo floruisse. Atque id verum erit nisi falsum est.

Sed erit fortasse qui ita disputet. Uti compluribus aliis Scholiorum Aristophaneorum locis ex commentario Asclepiadis ad Aristophanem eius sententia refertur, sic quae hic eius mentio est putamus indidem venisse; atque illud Ἀσκληπιάδης ὁ Ἀλεξανδρεὺς τοὺς κατὰ δῆμον ἄρχοντάς φησι plane ita dictum est ut ad Adv. 567 ὁ δὲ Ἀσκληπιάδης φησὶν εὐτελεῖ πλακοῦντα. Si vero reliquis locis cognomen non additum, sed hoc solo, non mirum. Etenim qui ex scriptoris commentatoribus excerpta dat, is cognominibus, nisi forte duo eiusdem

nominis in eundem commentati sunt, iure suo supersedet. Quid tamen obstat quo minus uno alterove loco toto et pleno nomine utatur? Id quod in Theocriteis sumitur: ut vidimus. Ita igitur qui disputaret, hoc loco pro testimonio uteretur interpretem Aristophanis non esse Myrleanum, sed Alexandrinum. Quis autem in axones commentatus sit, utrum Myrleanus an alius iam in his ne vestigium quidem inesset.

Reliqua Aristophanea ubi inspicimus maxime illud nos advertit, quod est ad Ran. 1385: vides enim hominem diligentissimum qui ut de Aristophaneis parodiis iudicaret ipsis Athenis tragicorum exemplaria inquireret.

13. Jam si quis ex me quaerat hoc et reliqua Aristophanea an mihi cum eo colore convenire videantur, quem in Myrleano interprete Homeri cognovimus, mihi dicam non videri: idemque dicam de Pindaricis: ita in his quoque omnia ad rem faciunt intelligentemque produnt et sobrium interpretem nihilque habent, nihil omnino, quod de Pleiadibus οὐρείαις admoneat. Malim tamen ne quaerat, sed ipse sibi iudicet: modo sine dubio et constare ne dicat. Pindarica haec sunt:

Ad Ol. VI, 26 ἐπτά δ' ἔπειτα πυρᾶν νεκρῶν τελεσθέντων Ταλαϊονίδας εἶπεν ἐν Θήβαισι τοιοῦτόν τι ἔπος· Ποθέω στρατιᾶς ὀφθαλμὸν ἐμᾶς, ἀμφοτέρων μάντιν τ' ἀγαθὸν καὶ δουρὶ μάρνασθαι) ὁ Ἀσκληπιάδης φησὶ ταῦτα εἰληφέναι ἐκ τῆς κυκλικῆς Θηβαϊδος. Ad Nem. VI. in. Ἀλκιμίδᾳ Αἰγινήτῃ: τοῦτον τὸν Ἀλκιμίδαν ἀναγράφεσθαι φησιν Ἀσκληπιάδης ἀντὶ Αἰγινήτου Κρήτα οὕτως· Ἀλκιμίδας Θέωνος Κρής. Ad Isthm. II in., scriptum esse hoc carmen in Xenocratem iam mortuum: ὁ δὲ Ἀσκληπιάδης κατὰ εἰσβολὴν λέγει ἐπὶ τετελευτηκότῃ τῷ Ξενοκράτει τοὺς λόγους εἶναι ἐκ τοῦ

πολλὰ ἐν τῇ ᾠδῇ ἐπὶ παρωχημένου χρόνου λέγεσθαι
λεχθησόμενα ἂν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἴπερ παρῇν ἔτι.
Nem. II, 19 cur in hoc carmine Timodemo Athe-
niensi scripto ad Salamina eum referre videatur:
καὶ μὲν ἅ Σαλαμῖς γε θρέψαι φῶτα μαχατὰν δυνατός.
Notatur error Aristarchi. Deinde: οἱ δὲ περὶ
Ἀσκληπιάδην φασὶν ὅτι εἰκὸς ἐστὶν αὐτὸν εἶναι τῶν
τὴν Σαλαμῖνα κατακληρουχησάντων· εἰκὸς οὖν αὐτὸν
γεννηθέντα Ἀθήνησι τεθράφθαι ἐν Σαλαμῖνι. Δίδυμος
δὲ φησιν ὅτι ἴσως ἄμεινον λέγειν ὅτι εἰς Αἴαντα ἀνέ-
φερε τὸ γένος — Ad Ol. III, 22 cur Hellanodicae Αἰ-
τωλοὶ ἄνδρες dicantur pro Eleis: οὕτω γὰρ ὠνομά-
σθησαν ἄνωθεν ἀπὸ Αἰτωλοῦ τοῦ Ἐυδυμῖωνος, ἣ διὰ
τὴν Ὀξύλου εἰς Ἡλιν ἄφικιν, ὥσπερ Ἀσκληπιάδης ἀξιοῖ.
Ad Pyth. IV, 35 et 61 (hinc Tzetz. ad Lycophr. 886)
in quaestione cur inter Argonautas Euphemus po-
tissimum dictus sit fatalem illam glebam accepisse
vel sumsisse τάν ποτε — πρῶραθεν Εὐφάμος καταβάς
δέξατο et οὐδ' ἀπίθησε ἔν, ἀλλ' ἥρως ἐπ' ἀκταῖσιν
θορών — δέξατο βῶλακα δαιμονίαν. Quidam quod
πρωρεύς fuerit, alii quod filius Neptuni. Hoc verum
quidem et in omnibus fabulis ferri etiamsi de ma-
tre a Pindaro (v. 81) discreparent: ὁ Ἀσκληπιάδης
τὰ ἐν ταῖς μεγάλας Ἡοίαις παρατίθεται Ἡ οἷα Ὑρίη
πυκινόφρων Μηκιονίη, Ἡ τέκεν Εὐφημον Γαιήοχῳ Ἐν-
νοσιγαῶρ Μιχθεῖς ἐν φιλότῃ πολυχρύσου Ἀφροδίτης
(ad 35): at (ad 61) fuisse et alios Neptuni filios inter
Argonautas: Ἀσκληπιάδης δὲ φησιν ὅτι καὶ Περικλύ-
μενος καὶ Ἐργῖνος καὶ Ἀγκαῖος υἱοὶ Ποσειδῶνος. τί οὖν
οὐδεὶς εἰλήφει τούτων; φησὶ γοῦν αὐτὸς δῶρον ἔχειν
τὸν Εὐφημον παρὰ Ποσειδῶνος τὴν θάλασσαν ἀπη-
μάντως διαπορεύεσθαι ὥς διὰ γῆς (v. Apollon. I, 182.).
Sed lacinias habemus. — In eodem carmine v. 18, ubi

Medeae vaticinantis dicitur ἀθάνατον στόμα: ἀθάνατον στόμα τὸ Μηδείας εἶπεν, ὡς μὲν Χαῖρις ἐκ μέρους τὴν ἀθάνατον, ἐπεὶ καὶ Ἑσίοδος ἐν τῇ Θεογονίᾳ ἀθάνατον αὐτὴν φησιν· ὡς δὲ Ἀσκληπιάδης ὅτι οὐδὲν τῶν ῥηθέντων ὑπ' αὐτῆς ἀτελὲς γέγονεν οὐδὲ ἐφθάρη. Ad Ol. VIII, 28 ἔνθα Σώτειρα Διὸς ξενίου πάρεδρος ἀσκειῖται Θέμις) Ἀσκληπιάδης ἀντὶ τοῦ τιμᾶται πρὸς τοῦ ξενίου Διός, τουτέστι φιλόξενοί εἰσι. Patet pro πρὸς legendum esse πάρεδρος. Ibid. 10 ἄνεται δὲ πρὸς χάριν εὐσεβίας ἀνδρῶν λιταῖς, — γράφει δὲ ὁ Ἀσκληπιάδης ἄνευ τοῦ εἰς λιταί, καὶ οὕτω καθίστησι τὸν λόγον· πρὸς δὲ τὸ κεχαρισμένον τῇ εὐσεβείᾳ τῶν ἀνδρῶν ἀνύονται λιταί· ὡς ἂν αὐτῇ τῇ τῶν ἀνδρῶν εὐσεβείᾳ κεχαρισμένου τοῦ λιτανεύειν ὄντος. Ergo intelligi voluit: ubi Jamidae ex flammis auspicia quaerunt votaue perficiunt in gratiam piorum hominum. (Sententia ut mihi videtur paulo ieiunior: minime ἀνδρῶν cum εὐσεβίας coniunctum placet.)

Ad Pyth. VII, 24 de matre Aesculapii allatis versibus Hesiodi ut videtur. Ad ποντίαν παῖδ' Ἀφροδίτας Ἀελίοιό τε νόμψαν Πόδον Ol. VII, 24 sententia eius non tantum brevitate, sed etiam depravatione obscurata est.

14. Emersit nuper Ἀσκληπιάδης Σμυρναῖος in scholiis ad Dionysii grammaticam p. 784 Διὰ τοῦτο καὶ οὐκ ἄλλοις χαρακτῆρσι χρώμεθα τῶν στοιχείων, ἀλλὰ τοῖς Ἰωνικοῖς, ὡς μὲν Ἀσκληπιάδης ὁ Σμυρναῖος λέγει διὰ τὸ κάλλος καὶ ὅτι πλεῖστα τῶν συγγραμμάτων τούτοις ἐγγράπτο τοῖς χαρακτῆρσιν· ὡς δὲ Διόδωρος καὶ Ἀπίων ἐν τῷ περὶ τῶν στοιχείων ὅτι πλεῖστοι συγγραφεῖς καὶ οἱ ποιηταὶ ἀπὸ τῆς Ἰωνίας τούτοις τοῖς τύποις ἐχρήσαντο· Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Μεσσήνιος ἐν τῷ περὶ ἀρχαίων γραμμά-

των φησι — Quem grammaticum esse, ut videri possit, non dicam et minus etiam librum περὶ γραμματικῆς revocabo.

Etenim in hac parte litterarum, in qua ex paucis et exiguis et ambiguis fere reliquiis grammaticorum excitanda memoria est, nisi vanam insumere velis operam ac nemini vel ad eandem quaestionem vel ad alias profuturam summa tibi scribenda lex est sustinere assensionem. Molesta res, quia etiamsi maxime quidem ad iudicandum praecipites sunt quibus a natura denegatum est iudicare, ut balbutientes ad loquendum, tamen eo ferimur omnes. Et augetur molestia scribentium et vero legentium quod nec licet breves esse si quid in utramque partem disputabile est.

In altero capite paulo laetiora quaeramus.

C. II.

Emendationes Scholiorum Homericorum.

1. Goettlingius inter fragmenta Hesiodica (CCXXVI) hoc posuit τόν ποτε Κιλίκιον θρέψεν πολυώνυμον ἄντρον, quod ita confirmat: „Schol. Aesch. Prom. 351: καὶ Ησίοδος

τόν ποτε Κιλίκιον θρέψεν πολυώνυμον ἄντρον.

Quum legatur apud Pindarum Pyth. I, 20 putaverunt non pertinere ad Hesiodum. Sed ampliandum esse cen-
seo, quum haec legantur apud Schol. Ven. II. X, 431: Ὅμηρος οὐκ οἶδε καλουμένους Λυδοὺς, ἀλλὰ Μήνονας πρὸς τὰ περὶ Κιλικίας Ἡσίοδου. Ki longum in Κιλίκιον me non movet ut ab Hesiodo hunc versum abiudicem; aliter enim vocabulum ipsum non potuit versu includi. Haec omnia non sunt ita. Neque productum illud Κιλίκιον non offendit ut quod maxime neque casu factum ut hexameter Hesiodeus cum Pindaricis rhythmis congrueret nec horum quidquam ex Scholio illo, quidquid vir doctis-
simus inesse putavit, confirmatur. Etenim ille scho-
liasta (recte autem interpungitur vulgo post Μήνονας), qui est Aristonicus, non Κιλικίας scripsit, sed ἑλικίας.

Pertinebat diple ad quaestionem de aetate Hesiodi, utrum prior Homero an posterior.

Herod. B, 393 προπερισπαστέον τὸ ἔσσειται· οὐ γὰρ παροξυντέον, ὥς τινες, ἐπεὶ Δώριον. ἤδη γὰρ πολλή χρῆσις τῶν τοιούτων παρὰ Ἀττικοῖς. Utitur hoc loco pro incorrupto Ahrens dial. Dor. p. 28 concluditque Dorienses dixisse ἔσσειται, quod confirmat loco obscuro schol. Theocr. I, 83. Commemorandum praeterea erat quod est in his scholiis (A) infra N, 317 τὸ δὲ ἔσσειται, ἐάν μὲν ἔστι Δώριον, παροξύνεται, ἐάν δὲ Ἀττικὸν προπερισπᾶται. Attamen mihi hoc quam maxime suspectum est. Primum enim certum est compluribus veterum locis expresse dici in πεσεῖται, πλευσεῖται similibus non tantum formam esse Doricam, sed accentum. Deinde in hoc, de quo loquor, Herodiani loco, ut nunc est, ipsa oratio vel ratio potius, quae non recte procedere videtur, de vitio admonet, scripsitque potius Herodianus, ut mihi videtur, sic: περισπαστέον τὸ ἔσσειται. οὐ γὰρ προπαροξυντέον, ὥς τινες. ἐπεὶ Δώριον. ἤδη γὰρ πολλή χρῆσις τῶν τοιούτων παρὰ Ἀττικοῖς. Videturque id ad eam dissensionem pertinere, de qua explicatius Eust. p. 655, 13. Fuerunt enim qui ἔσσειται scribi vellent apud Homerum: apud hunc enim haec facta esse ut σφεῖων et similia Jonica vel poetica epenthensi, in qua non mutatur accentus. Non est ita, inquit Herodianus, sed ἔσσειται scribendum quod est Doricum: quo Dorismo Homernum usum esse non mirandum, cum ipsa Atticorum consuetudo eiusmodi Doricos futuros admiserit, ut πεσεῖται alia. Ille alter locus ad N, 317 epitomatori debetur (nec ἐάν ἔστι quod meminerim Herodianum) ex iam corruptis imperite referenti, cui aequae atque scholiastis B L (ad nostrum locum) conveniat simpliciter de Attico ἔσσειται loqui.

Nec hoc docuit Herodianus, quod nunc legitur in schol. (BL) ad A, 574 σφώ: πρωτόθετον αὐτὴν φησιν Ἡρωδιανός, οὐκ ἀπὸ τῆς σφῶϊ· διὸ δέξνεται· τὸ γὰρ ω τῶν δυϊκῶν ἀπέστραπται τὴν περισπωμένην. Haec non recte procedunt; sed agnoscere satis licet quid fuerit: οὐ πρωτόθετον αὐτὴν φησιν Ἡρωδιανός. δυικὸν ἀπὸ τῆς σφῶϊ· διὸ δέξνεται· τὸ γὰρ cett. Cf. Jo. Al. p. 23.

Schol. Victor. ad A, 101 αὐταρ ὁ βῆ ρ Ἴσον) Ποσειδίππος Βήρισον ὑφ' ἑν. Ἡρωδιανὸς μόνος καλεῖ τὸ βηρ. Ζηνόδοτος δὲ χωρὶς τοῦ ρ βῆ Ἴσόν τε. Pro καλεῖ patet legendum esse διαλύει. Sed nec verum Herodianum solum hoc ita vultisse. Et ne in Victoriano quidem est cur id errori epitomataris, qui hic quidem cetera recte tradidit, tribuamus, cum facile se offerat μόνως i. e. Herodianus διάλυσιν solam probat.

De illo μόνως cogitari potest in hoc Didymi Γ, 368 οὐδ' ἔβαλόν μιν) ὅτι Ἀμμώνιος ἐν τῷ πρὸς Ἀθηνοκλέα συγγράμματι ὁμοίως εἶχεν οὐδ' ἐδάμασσα. καὶ ἔστι συναίρων τοῖς λεγομένοις πρότερον (352) ὑπὸ τοῦ Μενελάου, ὃν ἄλλ' ἄνθρωπον καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμῆναι. Hic, inquam, pra ὁμοίως fortasse fuit μόνως: attamen hoc incertum; et aequae certe probabile ante Ammonium aliud testimonium excidisse. Certum autem, pro συναίρων scribendum esse συναῖδον.

Item certum in his Aristonici ad Σ, 495. ὅτι ἐνθάδε μὲν καὶ ἐν τῇ K μέμνηται ἀδλῶν pro μὲν restituendum esse μόνον.

In Herodianeā nota ad Ξ, 340 propter certas causas, quas hic non tango, avēmus scire quid de se ipse dixerit ab initio: τὸ εὐᾶδεν ὁ Ἀσκαλωνίτης φιλοῖ, λέγων ὡς ὅτι τὰ δασυνόμενα ἐν τῇ ἐπενθέσει τοῦ υ φιλοῦται, ὡς ὅλος οὐλος. οὕτως οὖν καὶ τὸ ἔαδεν εὐᾶδεν γένοιτο φιλούμενον. ἐγὼ δὲ πρὸς τὴν συνήθη ἀνάγνωσιν δασύνουσαν τὸ α, φιλοῦσαν δὲ

τὴν αὐτὴν διφθογγον. — At videtur de se nihil dixisse; sed porro de Ptolemaeo: εἰδεῖται δὲ —

2. Sch. V ad Θ, 37 ὥς μὴ πάντες ὀλῶνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο) τεοῖο τοῦ σοῦ, οὐδέρως, ὥς εἰ λέγοι ἐπεὶ τὰ σὰ οὕτως πρὸς αὐτοὺς ἔχει τε οὐ σθένουσιν. οὐδὲ ἐν τῇ Ζηνοδότου δὲ ὁ φέρων. τό τε γὰρ τεοῖο συγγεῖ τὸν λόγον. ὀδοὺς ὀδύσσω παρὰ τὸ καὶ „ὀδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες.“ Scribe: ... ἔχει. τεοῦ. ὀδοῦσιν. οὐδὲ ἐν τῇ Ζηνοδότου δὲ ἐφέρετο. τὸ γὰρ τεοῖο συγγεῖ τὸν λόγον. Deinde in ea parte, cui iam nihil commune cum illo τεοῖο, παρ' ὁ καὶ — Media pars, nunc cum priore, in qua defenditur et explicatur illud τεοῖο, confusa, ex optimis fontibus sine dubio derivata, cf. ad v. 28, et verba ipsa antiquum colorem habent. Apud Zenodotum hunc versum non fuisse ab hoc solo discimus, nec videtur hic esse cur diffidamus. Sed corruptelam vides portentosam. Nullus aequae est codex ut in rebus ita in vocabulis ex bonis et pessimis mixtus. Permulta rectissime scripta, saepe portentosae aequae ac ridiculas voces offendis. Sic vocabulum ὄψαπος Ξ, 38 οὐ γὰρ παρὰ τὸ ὄψαπος γὰρ βάρβαρον pro ὄψα, ἔστι — Ο, 153 ὕψ' ἤμην pro ὕψη μῆ. Ι, 226 ἔνιοι δὲ προστιθεῖσι δαιτός pro προστιθεῖσι τὸ ε. Κ, 226 ἐν θαλασσίῳ pro ἐν Θεσσαλίᾳ. In quibus verum, si dubium, ex aliis scholiis vel Eustathio peti potest. Quod est Ξ, 172 ἐδανῶ τῷ εὐώδει· οἱ δὲ ἡδεῖ. γνίκαῖς θνείσαντι αἰσθήσεως — in hoc inesse αἰσθησις ἀντὶ αἰσθήσεων recte dixisse videtur Hecker. Call. p. 8 (cf. Mein. chol. p. 166). Praecedens vocabulum fuerit γενικῶς. Sed mitto hoc scholion, de quo propediem alium κρείττονα dicturum suspicor. Γ, 346 δολιχόσκιον οἱ μὲν παρὰ τὸ κίειν ἔμπλεων, οἱ δὲ παρὰ τὴν σκιάν. Scr. ἡτυμολόγουν. In eadem rhapsodia 178, ubi Helena heroas describit οὕτως γ' Ἀτρεΐδης —) ὥς ἐνικὸν ἐπιγραμματικῶς αὐτὸν δηλοῖ.

L. ὡς Λάκαινα. Cf. Eust. p. 401, 10. Ibid. in scholio quod v. 221 adscriptum est pro τετράκις ἐν τῷ προσώπῳ scribendum videtur τετῆρηκεν τὸ πρόσωπον. (Deinde φυλακτέον τὰς ὑποστιγμὰς διὰ τούτων pro διὰ τοῦ ε). Jam magis ex vulgato genere errorum hoc est in eodem libro 362 ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ αἱ χαριέστεραι καὶ πλείονες θηλυκῶς ἔχουσιν, ἢ' ἣ ἄρσενικόν, ἐπὶ τοῦ λόφου κινεῖται. L. ἔχουσιν, τινὲς αὐτῷ, ἢ' ἣ καίμενον. — Ex observatione, quam servavit Σ, 38, intelligitur scholion ABL ad A, 538. Refert autem apud Homerum Νηρηίδας et ipsam Thetidem non intelligi filias Nerei, sed Nereidas ei dictas παρὰ τὸ νεῖν ἦσαν δὲ Πρωτέως φησὶν (i. e. is a quo haec describo) ἣ Φόρχυνοσ· οὗτοι γὰρ γέροντες ἐνάλιοι παρὰ τῷ Ποσειδῶνι. καὶ „ῥόφμεναι τε γέρονθ' ἄλιον“ (141). Scribendum παρὰ τῷ ποιητῇ. Sed redeo ad scholia quaedam, in quibus de athetesibus refertur.

Γ, 16 Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδής,

17 παρδαλέην ὥμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα
καὶ ξίφος. αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύο κεκορυθμένα χαλκῷ
πάλλων Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δημοτῇτι.

Hic versus duos extremos reiectos esse ab Aristarcheis Aristonicus testatur in A. De v. 18 in eodem longa est Didymi nota, ubi primum de duplici lectione αὐτὰρ ὁ δοῦρε et αὐτὰρ δοῦρε exponit illam defendens: deinde sic pergit: Ζηνόδοτος δὲ ἠθέτηκε τοῖς ἐξῆς οὐ συντιθέμενον. δεῖ δὲ κοινὸν παραλαβεῖν „αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύο ἔχων“ καὶ νοεῖν τὸ ἄρθρον ἐξ ἐπαναλήψεως παρήμενον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ προσώπου. Haec si scribenda: Ζηνόδοτος δὲ συνηθέτηκε τοῖς ἐξῆς. οὐ συναθετουμένου δὲ δεῖ κοινὸν et deinde παρελημμένον pro παρήμενον. (Ceterum quod meminerim erraverit Didymus quod putat in par-

ticipio illud ó sic adsumi posse: Aristarchus scripserat αὐτὰρ δοῦρε.)

B, 317. αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουδοῖο καὶ αὐτὴν, τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεός, ὃς περ ἔφηνεν.

ἄσσαν γὰρ μιν ἔθηκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω.

De versu extremo Aristonicus: ἀθετεῖται προεῖρηται γὰρ ἡ αἰτία. Jam vide αἰτίαν, quae hoc modo tradita ad versum antecedentem: ὅτι Ζηνόδοτος γράφει ἀρίδηλον καὶ τὸν ἐχόμενον προσέθηκεν. τὸ γὰρ ἀρίδηλον ἄγαν ἐμφανές, ὅπερ ἀπίθανον. ὁ γὰρ ἐὰν πλάσῃ, τοῦτο ἐναιρεῖ. λέγει μέντοι γε ὅτι ὁ φήνας αὐτὸν θεὸς καὶ ἄδηλον ἐποίησεν. (Haec in A. Adiecta ex V πιθανώτερον γὰρ αὐτὸν καθάπαξ πεποιημέναι ἀφανῇ τὸν καὶ φήναντα θεόν.) Haec sic scribenda puto: ὅτι Ζηνόδοτος γράφει ἀρίδηλον καὶ τὸν ἐχόμενον προσέθηκεν. ἔδει δὲ ἀρίζηλον. τὸ γὰρ ἀρίδηλον ἄγαν ἐμφανές, ὅπερ ἀπίθανον. μάχεται οὖν ὁ ἐχόμενος. ὃν γὰρ ἀναπλάσῃ τοῦτον οὐκ ἀναιρεῖ. λέγει μέντοι γε ὅτι ὁ φήνας αὐτὸν θεὸς καὶ ἄδηλον ἐποίησεν. Hoc dicit: narrationis tenor haudquaquam verisimile facit, de dracone, quem antea subito Deum in lucem prodidisse dixerat (509), nunc in fine dicere poetam: postquam autem peregerat ad quod proditus erat, Deus qui eum prodiderat valde eum conspicuum fecit: sed contra eo nos duci ut dixerit: postquam autem quasi partes suas peregerat, Deus qui eum prodiderat, idem deleuit. Verior itaque altera lectio ἀρίζηλον. Hoc si ita est, subsequens versus stare non potest: nam quem de integro fingit, eum non delet. Certe quidem (μέντοι γε, v. ad v. 528) dicit (sc. id sensus recti docet) deus qui eum prodidit, idem nunc eum ex hominum oculis deleuit.

Non dubitandum quin Aristarchea lectio ἀρίζηλον fuerit, quam in suis exemplaribus habuit Apollonius lex.

Homerici auctor, p. 16 Be., cuius vocabuli memoriam praeterea servarunt Hesychius et Etymologus, hic ex hoc loco, Hesychius, apud quem nominativus est ἄλζυλος ἄδζυλος, ex alio. Cf. Buttm. lex. I, 252. Quod inseruimus quaedam, videat, ut nunc similem locum de athe-
tisi componam, quisquis Scholia Veneta denuo editurus est an Aristonici notam ad B, 76 aliter possit recte scribere quam hoc modo: ἀπὸ τούτου ἕως τοῦ ἀλλ' ἄγετ' αἴ κέν πως (83) ἀθετοῦνται στίχοι ὁκτώ, καὶ ὅτι οὐκ ὀρθοῦ εἰρηκότος τοῦ Ἀγαμέμνονος (cf. ad 55) λέγει „ἦτοι ὅγ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο“, καὶ ὅτι ἰσχυμένον ποιεῖ λέγοντα, ὅπερ ἀπίθανον, καὶ ὅτι οὐδὲν περισσὸν λέγει ὁ Νέστωρ, ἀλλὰ καὶ εὐχθες τὸ εἰπεῖν „εἰ μὲν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπε, ψευδὸς κεν φαῖμεν“ (cf. ad Ω, 222). οὐ γὰρ κατὰ διαφορὰν οἱ δυνατώτεροι ἀληθεῖς ὀνειρούς ὀρῶσιν. αἰρομένων δὲ αὐτῶν ὀρθῶς ἐπὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐπενεχθήσεται „πειθοντό τε ποιμένι λαῶν“. (85) μὴ παρόντος γὰρ τοῦ Ἀγαμέμνονος τὸν Νέστορα λέγει ποιμένα λαῶν (Ψ, 411. ο, 151). πῶς δὲ καὶ ὁ Νέστωρ λύε τὴν βουλήν αὐ πιών; ἄτοπον γὰρ τούτῳ ἔπεσθαι τοὺς ἄλλους. Ubi quae insignitis litteris sunt ab editore erunt.

3. Nec minus rara delenda, quae vel ex margine vel ex aliis scholiis et glossis vel quocunque modo illata.

Aristonicus (A) ad Θ, 368 (ABV) ἐξ ἐρέβους ἄξοντα χύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο) ἡ διπλῇ ὅτι τούτου μόνου τοῦ ἄθλου μέμνηται κατὰ τὸ ῥητόν, τίνες ἦσαν, καὶ ὅτι χύνα μόνον λέγει, Κέρβερον δὲ οὐκ ὀνομάζει, ὥς οἱ νεώτεροι. Illud τίνες ἦσαν immigravit, puto, ex margine: τίνες ἦσαν; sc. labores Herculis.

E, 705 (versus est: ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλῆξιπον Ορέστην) ἡ διπλῇ πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν, ὅτι ὁμώνυμος οὗτος τῷ Ἀγαμέμνονος υἱῷ [Τεύθραντι].

Did. B, 12 (A) πανσυδίκη) οὕτως διὰ τοῦ ν τὸ πανσυδίκη
ὁ Ἀρίσταρχος καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις „ἄνστησον“
καὶ „τάχα δ' ἄνστησεσθαι ἔμελλεν.“ καὶ ταῖς πλείοσι
δὲ καὶ χαριεστέραις τῶν ἐκδόσεων [πάντη κατὰ στρα-
τὸν] οὕτως εἶχον.

Herod. E, 759 (AB) ἐκηλον) δασυντέον· παρὰ γὰρ τὸ
εἶχων (I. ἐκὼν) ἐγένετο, ὅπερ ἐστὶ σημαντικὸν τοῦ
ὕποχωρῶν καὶ ἡσυχάζων. [ὁ δὲ ὕποχωρῶν καὶ ἡσυ-
χάζει]. ἄλλως τε τὸ ε πρὸ τοῦ κ δασύνεται, cet.

Ariston. N, 346 (A) τετεύχεται) ἡ διπλῇ ὅτι [ἀντὶ τοῦ
τετευχέτην ἢ] τεύχουσι. χρόνος δὲ ἡλλακται. ἔστι γὰρ
ἀντὶ τοῦ ἔτευχον, ὡς ἐπὶ τοῦ [ἢ κεμάδ' ἢ λαγῶν
ἐπείγεται (K, 361) ἀντὶ τοῦ ἤπειγον]. Pro his extre-
mis Aristonicus scripserat: ἐπὶ τοῦ λαὸν ἀποτμήξαντε
διώκετον. Vide eum ad hunc versum, qui est K,
364, et ad Σ, 583.

Idem ad I, 77 (A) τίς ἂν τάδε γηθήσειεν;) ἡ διπλῇ ὅτι
προστυπαχουστέον τὸ [ὄρων καὶ βλέπων γελάσει] καὶ
οὐ μὴ μᾶλλον θρηγήσει καὶ κόπεται; καὶ ὅτι ἔξωθεν
τὸ ἰδών. Vide eum, ne multa citem, ad N, 344
(ubi excidit: καὶ ὅτι πρόσκειται νῦν τὸ ἰδών).

Idem ad O, 511 (A)

βέλτερον ἢ ἀπολέσθαι ἓνα χρόνον ἢ βιώναι
ἢ δηθὰ στρεύεσθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.

ἡ διπλῇ ὅτι οὐκ ἐκληπτέον τρεῖς διαστολάς, ἀλλ' ἐκ τοῦ
ἢ αὐτοσχεδία, βέλτερον ἢ ἀπολέσθαι καθ' ἓνα χρόνον περὶ
ἐν μέρος, πρότερον δὲ τὸ ἢ βιώναι. ὁ γὰρ λόγος βέλτιον
καθ' ἓνα χρόνον συντόμως ἀπολέσθαι ἢ πολλὸν χρόνον φθει-
ρεσθαι. Hoc est: ἡ διπλῇ ὅτι οὐκ ἐκληπτέον τρεῖς δια-
στολάς, ἀλλὰ τὸ ἐκ τοῦ [ἢ αὐτοσχεδία βέλτερον] ἢ ἀπο-
λέσθαι [καθ'] ἓνα χρόνον ἢ βιώναι περὶ ἐν μέρος, πρὸς
ἕτερον δὲ τὸ ἢ δηθὰ στρεύεσθαι. ὁ γὰρ λόγος cett.

Illa ἢ αὐτοσχεδία, βέλτερον lemmata versuum videntur, nam ἢ αὐτοσχεδία praecedentis versus initium est. Genus aulem dicendi cognosces ex annotatione ad K, 505: quam ipsam aliquid vitii contraxisse video. Etenim ab initio illic πρὸς τι ληπτέον mutandum in πρὸς ἐν λ., deinde inserto τὸ sic: ὥστε τὸ περὶ τοῦ δίφρου μέρος ἔχειν (nisi forte ὥστε περὶ τὸ τοῦ —).

In Scholio B ad A, 72 extrema sunt: Φοῖβον οὖν αὐτόν ἀπὸ τῶν ἀκτίνων ὀνομάζει ὡς λαμπρόν, τὸ μόνον ἡλίῳ προσδὸν ἐξ ἴσου κοινώσας Ἀπόλλωνι [καὶ μούσαις]. Hoc fortasse ab imperita manu illatum, cum ἐξ ἴσου non intelligeretur. Potest tamen fieri ut huic additamento propria quaedam sit origo, quam operae pretium attendere. Scilicet hoc scholion descriptum est ex Heraclidis allegoriis Homericis c. 7. Si ab initio hic maior pars huius capitis adscripta fuit quam nunc est, et inveniuntur fere tota capita adscripta, suspicari licet illud καὶ μούσαις relictum esse ex male lecto καὶ μὴν, quo in Heraclideis post Ἀπόλλωνι continuatur oratio. Haec sola verba, quae supra posui, venerunt in scholion B ad A, 43, ubi scriptum καὶ μούσῃ: ut hic etiam v. 72 primum fuerit καὶ μούσῃ. Puto enim hinc illuc transiata esse. Totum scholion ad v. 43 hoc est: Φοῖβος οἶονεὶ ὁ φάβιος τουτέστιν ὁ λαμπρόν βιὸν ἔχων ἡγρουν τόξον. ὅθεν καὶ φοιβάζω τὸ λαμπρόνω. ἢ ἀπὸ Φοίβης μαρμωνομικόν, ὡς καὶ Ἡσίοδος. Φοῖβος οὖν et reliqua, quae dixi, usque ad μούσῃ. Prior pars usque ad Ἡσίοδος est ex Epimerismis Homericis Crameri p. 428, unde et cum hic scholiasta descripsit et cum Etymologus iam cesserant quae post τόξον requiri vides: ἢ παρὰ τὸ φοῖβος τὸ καθαρὸς καὶ λαμπρός. Alteram partem, quae cum priore ne commode quidem coit, qui agglutinavit videtur haec verba ex scholio ad v. 72 transtulisse. Librum Heraclidis fere totum inesse in

scholiis latere videtur. Ex Phurnuto quae insint fugit novissimum editorem. —

Δ, 457 (A) ad illud: πρῶτος δ' Αντίλοχος Τρώων ἔλεν ἄνδρα κορυστὴν ἐθλὸν ἐνὶ προμάχοισι) ἡ διπλῇ ὅτι οὐ κατὰ τὸ ἐσθλὸν πρῶτον Αντίλοχον ἀναιροῦντα παράγει ἀλλ' ὅτι τάχιστον αὐτὸν παρασυνέστησε διὰ τῶν ἄλλων καὶ ἐοκύνητον. Nihil est κατὰ τὸ ἐσθλόν. Scripsit Aristonicus κατὰ τὸ τυχόν. Inspice e. g. eius notam ad Z, 241. Illud immigravit ex vicinis Scholiis, fortasse ex hoc ipso, quod servatum est, Nicanoris: συναπτέον κορυστὴν ἐσθλόν, ἔν' ἣ τὰ ἐξῆς. Adde „ἔκτεινεν ἐν προμάχοις.“

I, 416 (A) ἀθετεῖται ὅτι νομίσας τις κρέμασθαι τὸν λόγον προσέθηκεν αὐτόν. καὶ γάρ κατὰ τὸ κοινὸν ἐπιλέγεται „οὐδὲ κέ μ' ὦκα“. δεῖ οὖν κοινὸν λαβεῖν τὸ ἔσται ἀπὸ τοῦ προκειμένου τοῦ ἄφθιτον ἔσται. Pro priore κοινὸν scribendum περισσόν.

Quod nunc ad Ω, 164 ἀμφὶ δὲ πολλὴ κόπρος ἔην κεφαλήν ridicule tribuitur Aristarcho ὅτι κόπρος τὰ κόπρια (A) eodem genere depravationis laborare ne dubites. Scr. ὅτι κόπρος ἡ τέφρα. Cf. ad Σ, 23.

4. Non dixit Aristonicus de Somnio ad B, 6 πέμπεται ἐπ' ἀπίστῳ καὶ κακῷ, sed ἐπ' ἀπάτῃ.

Nec B, 160 (A) ἀθετοῦνται στίχοι τρεῖς καὶ ἀστερίσκοι παράκεινται ὅτι οἰκειότερον ἐν τῷ τῆς Ἀθηνᾶς λόγῳ ἐξῆς εἰσι τεταγμένοι (176). νῦν δὲ κωμικώτερον λέγονται. Pro κωμικώτερον apud Villosionum video κρινότερον, verum erit ἀνοικειότερον.

Hic in transcurso moneamus de Scholio V ad K, 350 ὡς ἄρα φωνήσαντε παρὲς ὁδοῦ ἐν νεκύεσσιν κλινθήτην) τραγικῶς, ἵνα καὶ αὐτοὶ δόξωσιν εἶναι νεκροί. προφκονόμηται οὖν μὴ ἀφαιρεθῆναι τοὺς νεκρούς. Non τραγικῶς, sed γραφικῶς. Deinde τῷ μὴ ἀφ.

Idem quod προοικονομεῖν est προεπιτηδεύειν, quod reddendum Aristonico (A) pro προεπιδοσμεύειν ad A, 17.

In quaestionibus de catena Jovis ad Θ, 25. 26 (A.)

ἡ διπλῇ (add. περισστιγμένη) ὅτι Ζηνόδοτος ἀμφοτέρους ἡθέτηκεν. δι' αὐτῶν δὲ διδασκόμεθα πᾶσαν τὴν γῆν σὺν τῇ θαλάσῃ. Imo διδασκόμεθα πῶς σπάσει —

E, 233 (A) ὅτι πεπλεόνακε κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῖς σχήμασι. Non video tam multas figuras syntacticas. Recte scribes τοῖς δοικῶς σχήμασι. Quae cur notarentur ab Aristarcheis, maxime in equis subiunctis, alibi expositum.

Sed in hoc Δ, 142 ὡς δ' ὅτε τις τ' ἐλέφαντα γυνή φοῖνικι μιῇνῃ Μηονίς ἢ Κάσιρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων non video quo modo alia lectio esse potuerit ἵππων, quod tamen dicit Didymus (A): διχῶς καὶ ἵππων δοικῶς καὶ πληθυντικῶς. ἐν δὲ τῇ κατὰ Ἀριστοφάνη μόνως δοικῶς. Puto ἵππων et utroque loco δοικῶς.

Ceterum Aristonici observationem de ἐλέφαντα sic scribes: ἡ δὲ διπλῇ ὅτι τινὲς ἐλεφαντὰ ὡς βλαβερά προενεγκάμενοι τῷ τόνῳ ἀπέδωκαν ἔρια λευκά. δεῖ δὲ κυρίως ἀκούειν τὸν ἐλέφαντα. Non ut fertur διενεγκάμενοι et νῦν δέ.

Γ, 48 (A) ἡ διπλῇ ὅτι ἀναγωγὴν λέγει τὸν ἐκ Πελοποννήσου εἰς Τροίαν πλοῦν· ἔστι γὰρ ὑψηλότερα τὰ πρὸς αὐτούς. Scr. ἄρκτους, ex I, 337.

Θ, 420 (A) ἀθετοῦνται στίχοι πέντε, ὅτι ἐκ τῶν ἐπάνω (406) μετὰκινεῖται. ἱκανὸν δὲ ἦν εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἔῃ ὁ Ζεὺς, καὶ ἀποσυνίσταται ἐπεικὲς ὃν τὸ τῆς Ἰριδος πρόσωπον. οὐ γὰρ ἂν εἶπεν „κύον ἀδδεές“. Puto ἀποκαθίσταται. His versibus omissis restituitur Iridi quae ei propria est morum lenitas.

Sed cessit vox συνίσταται ex Porphyrii nota (B) ad A, 624: . . . οἱ δὲ νῦν πάντες οὐκ εἶναι χαλεπὸν τὸ

τραῦμα ἀπὸ τοῦ καιροῦ λέγουσιν. L. οἱ δὲ
συνιστάντες, et in fine λύουσιν.

Evanuit προσυνιστάναι ex his Aristonici ad Θ, 560 (A)
ὅτι οὐ τὸν Σκάμανδρον Ξάνθον καλεῖ, ἀλλὰ διὰ τῶν
ἐξῆς „ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες, δὲ Σκάμαν-
δρον“ (Υ, 74). Scribendum ὅτι οὐ προσυστήσας τὸν
cet. Ex Ξ, 434.

Idem vocabulum ei reddendum ad K, 34 (A) ὅτι ἔντεα
εἴρηκεν, ἣν προσυνέσταλκε λεοντήν. Scripsit προσυν-
έστακε. Perfectum συνέστακα habes in eius obser-
vatione de Achille ad Λ, 832, artem medicam qui-
dem a Chirone doceri Achillem secundum Homerum,
περὶ μέντοι τῆς παρ' αὐτῷ τροφῆς οὐδὲν συνέστακεν,
ἀλλὰ καὶ τῶν διὰ τῶν πραγμάτων ἐπιμαρτυρεῖ, τρο-
φέα τὸν Φοῖνικα συνεστακῶς τούτου. Quacunque di-
gito attigeris ὕπουλον est. Vides pro καὶ τῶν scri-
bendum esse καὶ τοῦναντίον.

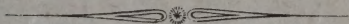
A, 29. 30. 31. (A) τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω — ἐμὸν λέχος
ἀντιώσαν) ἀθετοῦνται ὅτι ἀναλύουσι τὴν ἐπίτασιν τοῦ
νοῦ καὶ τὴν ἀπειλήν. ἡσμένισε γὰρ καὶ ὁ Χρύσης
εἰπούσης αὐτῆς τῷ βασιλεῖ. Scribe ὑπηρετούσης.

Non dixit quisquam, quod meminerim, quale partici-
pium lateat in illa Herodiani nota de πέφνοντα ad
Π, 827: οὕτως δὲ καὶ ἡ ἰ μετοχή ἐβαρύνετο τῷ χα-
ρακτῆρι — Puto ἴσας. V. Apollon. adv. 587.

A, 307 (A) ἡ διπλῇ ὅτι τὸ τρόφι ἀποκοπῇ τοῦ τρόφιμον ὁ
Ἡρωδιανός φησιν, ὅτι ἔσται τῇ πῆξει τῇ αὐξήσει. Ser.
ἡ διπλῇ ὅτι | Τὸ τρόφι ἀποκοπῇ τοῦ τρόφιμον ὁ Ἡρω-
διανός φησιν. | Ὅτι ἐστὶ τῇ πῆξει ἢ τῇ αὐξήσει. Ter-
tium est de τροφί: de quo v. Apollon. lex. H.

B, 87 (B) τὸ ἥν τε ἐκ τοῦ ὡς γίνεται. κανὼν δὲ ἐστὶν
ὁ λέγων ὅτι τὰ εἰς ὡς λήγοντα ἐπιβρῆματα συνυπάρ-
χοντά τινι εἰς ἣ λήγει, καὶ ὁμοτονοῦμενα αὐτοῖς, οἷον

πάντως πάντῃ, ἄλλως ἄλλῃ, οὐδαμῶς οὐδαμῇ, διχῶς
 διχῇ. οὕτως οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ ὥς ἤ, καὶ πλεονασμῷ
 τοῦ υ ἤϋ. φιλοῦται δὲ ὥς τοῦ υ πλεονάσαντος. Scr.
 τὸ ἤϋτε ἐκ τοῦ ἤ τὸ ὥς γίνεται. κανὼν δὲ ἐστὶν ὁ
 λέγων ὅτι τὰ εἰς ὡς λήγοντα ἐπιρρήματα συνυπάρχοντα
 ἔχει τινα εἰς ἡ λήγοντα καὶ ὁμοτονοούμενα αὐτοῖς, οἷον
 — — διχῇ. οὕτως οὖν ὥς ἤ καὶ ἤτε, καὶ πλεονασμῷ
 τοῦ υ ἤϋτε. Apollonium quoque in eadem re adv.
 p. 559 misere corruptum video. Verba οὐ μὲν ἀλλὰ
 quae leguntur v. 559, 2 transferemus ad v. 9 οὐ
 μὲν ἀλλὰ καὶ οὕτως φαρμέν. τοῖς — Post ἡ θέμις
 ἐστὶ v. 14 exciderunt haec: καὶ ἐν συντάξει τοῦ τε
 ἤτε ξείνων θέμις ἐστὶ. Nec scripsit v. 3 καὶ παρὰ
 τοῦτο τὸ ἅ ἀποτελεῖται τι ἕτερον τὸ ἤ κατὰ μετὰ-
 ληψιν τοῦ α εἰς τὸ η, sed ἰωνικώτερον.

3 0112 126256087